

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg synes, at ministeren med sit seneste indlæg bevæger sig ned på et niveau, hvor det er direkte plat. I stedet for at forholde sig til kendsgerningerne og de spørgsmål, der stilles, kommer ministeren med en gang udenomssnak og forsøger at lede diskussionen over på noget, der overhovedet ikke handler om det, vi diskuterer her i dag. Dansk Folkeparti vil sætte verden i stå, sagde ministeren bl.a., sådan som jeg forstod det. Hvad er det for noget vrøvl?

Jeg vil gerne have, at ministeren nu kommer herop og bekræfter, at efter planen er der en igangværende regeringskonference, som skal slutte medio juni, og at den regeringskonference med meget stor sandsynlighed kan slutte med et resultat, som reelt skaber et andet grundlag for Danmarks tiltrædelse af Europakonventionen og Schengenkonventionen.

Jeg vil gerne have, at ministeren kommer herop og bekræfter det. Det, jeg her siger, har ministeren tidligere sagt, og jeg vil gerne have, at ministeren endnu en gang bekræfter det her ved andenbehandlingen, så alle Folketingets medlemmer kan høre det.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§§ 1-7 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges med 92 stemmer mod 22.

Anden næstformand (Henning Grove):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.15.

Mødet udsat kl. 12.16

Mødet genoptaget kl. 13.15

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 221: Forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen.

Af justitsministeren (Frank Jensen).

(Fremsat 10/4 97. Første behandling 17/4 97. Betænkning 20/5 97).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Sammen med denne sag foretoges:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 222: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Schengenkonventionen m.v.).

Af indenrigsministeren (Birte Weiss).

(Fremsat 10/4 97. Første behandling 17/4 97. Betænkning 20/5 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagenes paragraffer, ændringsforslaget og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Keld Albrechtsen (EL):

Desværre må vi jo konstatere, at det rekordagtige lovsjuskteri, som vi var vidne til før frokostpausen, nu fortsættes og i en endnu værre udgave med loven om dansk tilslutning til Schengenkonventionen.

Vi står i en situation, hvor man intet aner om, hvad det er, man har tænkt sig at beslutte, hvis man virkelig i denne folketingsamling inden 1. juni i år vil føre Schengenkonventionen igennem.

Vi ved på nuværende tidspunkt, at der er mindst to grundlovsproblemer i denne sag, som ikke er opklaret.

Det ene grundlovsproblem handler om, at tysk og svensk politi får adgang til at overskride de danske grænser og operere på dansk jord, endog, som det er kommet frem i en skrivelse til Retsudvalget, med fly, skibe og helikoptere vil man kunne overskride grænsen med svensk og tysk politi. Dette kan ikke finde sted efter grundlovens regler. Det forudsætter en ændring af grundloven at tillade udenlandsk politi at arbejde i Danmark, men det problem har Rets-

udvalget desværre nægtet at beskæftige sig seriøst med.

Det andet grundlovsproblem handler om asylafgørelser. Det er således, at efter Schengenkonventionen bliver der oprettet et register over mennesker, som bliver erklæret uønsket, og de bliver afvist ved de ydre grænser, altså også andre steder end ved Danmarks grænser, og så vil de være afskåret fra at kunne søge asyl og blive anerkendt som flygtninge her i Danmark.

Dermed har vi overladt til andre staters myndigheder at afgøre asylspørgsmålet for flygtninge, der ville søge asyl i Danmark. Det er også en suverænitetsafgivelse, der ville kræve at blive behandlet efter grundlovens § 20, hvis det skulle gå rigtigt til.

Sammenlagt må vi altså sige, at risikoen for, at der her er tale om et grundlovsbrud, endda et groft grundlovsbrud, nærmer sig faktisk de hundrede procent. Derfor er jeg også glad for, at det på initiativ af Enhedslisten er lykkedes at samle underskrifter fra medlemmerne af Dansk Folkeparti, Fremskridtspartiet, Socialistisk Folkeparti og Enhedslistens grupper med ønsket om, at vi får en afstemning her i Folketingssalen, når den her debat er slut om forslaget overgang til tredje behandling.

Vi mener ganske enkelt, at Folketinget burde stoppe denne lovgivning på nuværende tidspunkt, sådan som grundlaget foreligger.

Der er rigelig tid til en seriøs behandling af det her. Schengen skal jo, som jeg har forstået det, først have virkning fra 1999.

Samtidig står vi i den situation, at det, man nu er i færd med at vedtage, sidder man i øjeblikket og forhandler på regeringskonferencen om at lave fundamentalt om. Der foreligger nu et forslag til en såkaldt protokol fra det hollandske formandskab, der simpelt hen flytter Schengenreglerne over i Unionen på en sådan måde, at Danmark ikke vil kunne deltage i de ting, som bliver flyttet over i Unionen. Det betyder så, at Danmark, hvis dette sker, i Unionstraktaten kommer til at stå i en fuldstændig umulig situation og også i en situation, der på ingen måde kan løses ved det mærkværdige forslag til en dansk protokol, der slap ud forleden i Information, og som regeringen sidder og nørkler med, og som man åbenbart tror kan løse problemerne. Så man er i alle henseender ved at skyde sig selv i foden og lave noget, som er totalt uforvarsligt, og hvis konsekvenser man ikke gør sig nogen som helst forestillinger om, samtidig med at det er aldeles unødvendigt at træffe nogen

som helst beslutninger, før man kender resultatet af regeringskonferencen.

Sluttelig skal jeg sige, at der jo er en lang række problemer i det her, som ikke er blevet belyst til bunds i Retsudvalget, før man afgav betænkningen. Man ville ikke afvente samråd. Vi er i øjeblikket i gang med et samråd, som er blevet afbrudt. Der er blevet skrevet notater i Justitsministeriet, der bl.a. har belyst, at dette her kan få som konsekvens, at den nordiske pasunion bryder sammen.

Vi har tidligere i Folketingssalen, når vi har rejst spørgsmålet, fået forsikringer om, at den nordiske pasunion ikke var i fare. Men hvad sker der så? Ja, så skriver man et notat, som man lækker til pressen i store mængder, men som Folketinget ikke kan få.

Jeg tror, ministeren vil bekræfte, at han ikke har tænkt sig at tilsende Folketinget dette notat, for det vedrører ikke Folketinget, hvilke overvejelser man gør sig i Justitsministeriet, heller ikke selv om justitsministeren tidligere gang på gang har forsikret, at der ikke var problemer med den nordiske pasunion, og det så viser sig i et hemmeligt dokument, at det var der altså alligevel.

Dette samråd ønskede man ikke at have, inden man skred til betænkning i Retsudvalget. Det var ikke nødvendigt, man behøvede da ikke at kende konsekvenserne af det, man sad og lavede, så det samråd er i gang i øjeblikket, efter at flertallet har truffet sin beslutning. Det viser noget om kvaliteten eller rettere sagt den gennemgribende mangel på kvalitet i det lovgivningsarbejde, som i øjeblikket er i gang.

Endelig vil jeg gøre opmærksom på spørgsmålet om den parlamentariske kontrol eller rettere sagt den manglende parlamentariske kontrol, som man har tænkt sig i denne sag. Det er jo således, at i andre parlamenter, som er med i Schengen, f.eks. i Holland, har man en egentlig parlamentarisk kontrol.

Vi forespurte flertallet: Hvis I nu virkelig agter at køre det her igennem, skulle der dog så ikke i det mindste være en effektiv parlamentarisk kontrol, i det mindste en parlamentarisk kontrol af samme rækkevidde og med samme indhold som den, vi har med EU-sagerne i Folketingets Europaudvalg?

Jeg vil i den forbindelse gerne spørge hr. Ove Fich, som er til stede, om han kan forklare, hvordan det på nogen tænkelig måde skulle være forsvareligt, at vi på det område, som vi behandler her i dag, altså Schengenkonventionen, kan affinde os med, at der ikke skal være

de samme mandatgivningsregler, som der er i Folketingets Europaudvalg.

Jeg håber, man imidlertid på dette ene punkt i det mindste dog vil komme til besindelse og stemme for det ændringsforslag, vi har stillet, og som indfører den samme parlamentariske kontrol med Schengenlovgivning som med EU-lovgivning i øvrigt.

Derfor vil jeg meget kraftigt opfordre til, at et flertal i Folketinget, uanset hvad man så i øvrigt kan være uenig om i denne sag, dog i det mindste vedtager et ændringsforslag, der gør, at Folketingets Europaudvalg og dermed også Folketinget selv og befolkningen kan få et minimum af kontrol med, hvad der foregår i det foretagende, som man nu blindt med bind for øjnene er ved at kaste sig ind i uden at foretage de nødvendige undersøgelser af konsekvenserne.

Dorte Bennedsen (S):

Jeg ved ikke rigtig, om det skyldes, at vi nu nærmer os målsnoren for noget, hr. Keld Albrechtsen ikke bryder sig om, men jeg er ret forundret over den tone og de udtalelser, jeg har hørt fra hr. Keld Albrechtsen i dag – nå, nu har hr. Keld Albrechtsen tid til at høre efter – og jeg er ret træt af dem.

Nu gentager hr. Keld Albrechtsen: »... men det gad Retsudvalget ikke beskæftige sig seriøst med.«

Det blev også sagt under den forrige debat, og det er simpelt hen ikke sandt. Vi har drøftet disse ting mange gange, og helt konkret ved betænkningsafgivelsen var der et flertal for at afgive den, men vi sagde helt klart til mindretallet, at vi gerne ser forslaget tilbage mellem anden- og tredjebehandlingen, så vi kan drøfte det videre.

Men vi ønskede altså at få behandlingen i dag, så vi ikke kom i den situation, at vi i næste uge skulle til at dispensere fra tidsgrænserne.

Jeg synes, hr. Keld Albrechtsen skulle holde op med den slags insinuationer. Vi kan have en forskellig holdning til, om vi skal deltage i Schengenarbejdet, om vi skal deltage i Europol, men der er ingen grund til at skyde hinanden motiver i skoene.

Undskyld, hr. formand, jeg bad om ordet som ordfører.

Formanden:

Jamen så tager vi fat på de korte bemærkninger også til hr. Keld Albrechtsen efter denne ordførertale. Det er mig, der har taget fejl.

Dorte Bennedsen (S):

Jeg har ikke mange flere bemærkninger, men dog nogle.

Omkring notatet synes jeg også, at tonen og bemærkningerne her er særprægede, i betragtning af hvad hr. Keld Albrechtsen i den sidste time har siddet og hørt i Retsudvalget under ministerens svar.

Hr. Keld Albrechtsen kan være uenig, men han fik faktisk en meget grundig redegørelse i samrådet for, hvorfor ministeren havde handlet, som han gjorde.

Endelig til hr. Keld Albrechtsens sidste spørgsmål om kontrol, og nu synes han, at Retsudvalget eller flertallet, eller hvem det var, skulle komme til besindelse og stemme for ændringsforslaget.

Jeg ved, at hr. Ove Fich har nogle kommentarer til det punkt, men jeg kan sige, at mig bekendt er hr. Keld Albrechtsen medlem af Europaudvalget, og så burde hr. Keld Albrechtsen måske vide, at Europaudvalget er kommet til besindelse, længe inden disse forslag blev fremsat; det er faktisk noget, man har taget op i Europaudvalget, men det ved jeg at hr. Ove Fich vil redegøre for.

Formanden:

Ja, så er vi i den vanskelige situation at skulle administrere korte bemærkninger til to ordførere. Og vi adskiller det på den måde, at vi først tager de korte bemærkninger til hr. Keld Albrechtsen og dernæst til fru Dorte Bennedsen.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Jeg vil gerne besvare hr. Keld Albrechtsens spørgsmål til mig.

Der er en væsentlig forskel mellem EU og Schengen. EU har overnationale elementer. Det kan være beslutninger, der binder borgerne direkte. Derfor giver man naturligvis, som vi har gjort det i mange år, mandater.

Schengen er en mellemstatslig aftale. Derfor har det endnu ikke været på tale at give mandater i relation til Schengen. Men det vil være kedeligt, hvis det er forbigået hr. Keld Albrechtsens opmærksomhed, at rent faktisk orienterer regeringen om beslutningerne i eksekutivkomiteen over for Europaudvalget.

Det ville også være kedeligt, hvis det var forbigået hr. Keld Albrechtsens opmærksomhed, at i den beretning, som Europaudvalget har vedtaget, står der, at vi ved en senere lejlighed skal

diskutere, hvorledes vi håndterer Schengen-spørgsmålet. Men her mener jeg, det er rigtigt at afvente, at regeringskonferencen afsluttes, således at vi på det tidspunkt kan se, hvor vi har Schengen henne, og i hvilken form.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Schengenaftalen er jo den type samarbejde, som Enhedslisten plejer at hylde, nemlig et mellemstatsligt samarbejde. Og der er ikke, vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, nogen mulighed for at foretage parlamentarisk kontrol af et mellemstatsligt samarbejde, hvor det er udenrigsministeren, der på regeringens vegne indgår aftalerne. Der er ingen parlamentarisk kontrol af Danmarks optræden i FN, i Sikkerhedsrådet. Der er ingen demokratisk eller parlamentarisk kontrol af, hvad Danmark f.eks. tilslutter sig af Europarådskonventioner.

Derfor er der ikke nogen parlamentarisk kontrol af Schengenaftalen, medmindre vi selv beslutter os for at lave noget. Og det har vi allerede gjort. I beretningen fra Europaudvalget fra efteråret 1996 står der udtrykkelig, at der skal etableres nogle mekanismer, og allerede nu er det sådan, at der regelmæssigt informeres til Europaudvalget om de møder, der foregår i eksekutivkomiteen, sådan at ethvert medlem af Europaudvalget kan indkalde ministeren i samråd, hvis man ønsker det. Så vi har altså nærmest overopfyldt de ønsker, der måtte være til en parlamentarisk kontrol af et mellemstatsligt samarbejde.

Hvilket mellemstatsligt samarbejde kan hr. Keld Albrechtsen ellers nævne, hvor der er en parlamentarisk kontrol? Jeg er meget interesseret i at høre, om der er et sådant.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Både under det foregående punkt på dagsordenen, Europolkonventionen, og det her har hr. Albrechtsen nu været inde med kritik af udvalgsarbejdets karakter og kvalitet, og det må jeg som formand afvise.

Jeg synes, at det er både ukorrekt og unfair af hr. Albrechtsen at sige det på den måde. Vi har tværtimod i udvalget – og et udvalg er selvfølgelig aldrig andet end det, et flertal vil gøre det til – strakt os endog meget langt for at udsætte afgivelse af betænkninger, for da vi nu er nået derhen, at vi kunne se, at hvis vi ville have det her til både anden og tredje behandling uden at

blive afhængig af afgivelse af dispensation fra frister, var vi nødt til at afgive en betænkning. Og da et stort flertal mente, at det var forsvarligt, gjorde vi det, men under den klare forudsætning og med det klare løfte, at vi ville fortsætte udvalgsarbejdet mellem anden og tredje behandling.

Så når vi er færdige med denne andenbehandling, går vi i udvalget igen. Vi er midt i samråd, som hr. Albrechtsen selv sagde. Vi har haft samråd her i formiddags. Vi vil få det i næste uge, det er jeg også sikker på, det vil om ikke andet hr. Albrechtsen sørge for, og der vil blive arbejdet flittigt og målbevidst.

Men pas nu på, må jeg sige til dem, der er modstandere af dette forslag og det foregående, at man ikke blander politisk observans og modstand sammen med en saglig vurdering, for så vil vi alle være ilde faren.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg må desværre fastholde det synspunkt, at her er tale om en i særklasse usaglig udvalgsbehandling. Der lå ikke svar på de spørgsmål, der var stillet, da flertallet besluttede at afgive betænkning. Der var dukket et notat op med oplysninger om konsekvenser for den nordiske pasunion, som man hidtil havde fortiet for Folketinget. Der blev så anmodet om samråd. Det samråd ønskede man ikke at afvente, før man afgav betænkning.

Så kan fru Dorte Bennedsen sige, at da man afgav betænkning, besluttede man, at man da godt ville kigge på det i udvalget bagefter, men de svar på de spørgsmål, der kommer, ved vi jo godt desværre ikke vil få hverken fru Dorte Bennedsen eller hr. Bjørn Elmquist eller andre til at tænke sig om i denne sag. Næ, de var klar til at afgive betænkning, uanset hvad der så måtte dukke op i sagen, uanset hvad der måtte ske på regeringskonferencen, som fuldstændig fjerner grundlaget for det, man sidder og beslutter.

Man havde simpelt hen besluttet politisk og aftalt, at nu ville man ikke høre flere spørgsmål, nu ville man ikke høre mere kritik, nu skulle denne sag lukkes. Alt, hvad der lå tilbage, skulle fejes ind under gulvtæppet, og så færdig med det. Det var holdningen, det var stilen, og derfor må jeg altså desværre sige, at det har været mig en skuffelse at høre Retsudvalgets formand netop i denne sag, for jeg havde dog ellers med netop den formand forestillet mig, at sagen kunne have fået et mere seriøst forløb.

Så vil jeg gerne sige til hr. Ove Fich, at det, vi ønsker, er, at man kan give mandat i disse sager. Man siger, at det er mellemstatsligt. Javel. Hvorfor har man så taget det så alvorligt i Holland? Ja, det har man, fordi dette Schengensamarbejde indebærer afgørelser med store personlige konsekvenser f.eks. for mennesker, som er flygtninge.

Det vil sige, at det er sager, der er meget følsomme, meget tunge, og hvor det er vigtigt, at man har en parlamentarisk kontrol, der er mindst lige så god som den, man har med EU-lovgivning i almindelighed. Det vil man altså ikke gennemføre.

Hr. Ove Fich siger, at vi får en orientering. Jamen det er ikke nok. Vi skal have en mandatgivning, for der er tale om ting, som er så følsomme, at det er mindst lige så væsentligt som meget af den lovgivning, der i øvrigt finder sted.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg synes, at det indlæg, hr. Albrechtsen lige har afleveret, til fulde bekræfter, hvad jeg sagde før, at det er politiske motiver, det er politiske vurderinger, det er taktiske overvejelser, også for så vidt angår Danmarks kurs og position på regeringskonferencen, hvor man forhandler om mulige udviklinger på EU-området, som ligger til grund for den holdning, som hr. Albrechtsen her har.

Det er noget med, om karakteren af det samarbejde, vi her er ved at begive os ind i og, hvis vi vedtager forslagene, kommer ind i, om dets karakter af mellemstatsligt samarbejde skal ændres. Jamen det, vi tager stilling til nu og her, er jo, som det ser ud.

Det, som hr. Albrechtsen vil, er, at det flertal, som vil støtte forslagene, skal begive sig ind i taktiske overvejelser, om det nu vil være klogt for Danmark at have vedtaget det her inden da. Vi har tilsvarende taktiske overvejelser politisk set. Vi vil gerne være med til at bevise, at det mellemstatslige samarbejde kan blive til noget, at der kan komme resultater af, at Danmark vil ratificere det. Men så skal vi også lade være med at blande det sammen og sige, at dette er saglige argumenter mod en udvalgsbehandlings kvalitet.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hr. Keld Albrechtsen, hvis indsigt i disse forhold jeg anser for at være overordentlig stor,

undlod at svare på mit spørgsmål: Hvilke mellemstatslige aftaler findes der, som Danmark er medlem af, hvor der er en parlamentarisk kontrol af aftalen?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg kan oplyse fru Elisabeth Arnold om, at vi netop i Folketingets Europaudvalg har vedtaget retningslinjer vedrørende WTO-arbejdet. Nu kan det godt være, at WTO i virkeligheden er overstatsligt, men jeg troede, at man hos Folketingets flertal havde den opfattelse, at det var mellemstatsligt.

Så der findes altså andre situationer, som er fuldstændig parallelle, hvor man har fundet det nødvendigt at have en ordentlig parlamentarisk kontrol og en mandatgivning. Men jeg må så konstatere, at man føler ikke, at sager, der har konsekvenser for menneskers skæbne, om de skal afvises eller ej ved de ydre grænser osv., er så følsomt og så vigtigt et område, at man skal have en tilsvarende parlamentarisk kontrol som den, der er med en mellemstatslig organisation som WTO.

Det må jeg bare konstatere og beklage dybt, men jeg vil da fortsætte med at forsøge at påvirke formanden for Folketingets Europaudvalg, som dog gav det tilsagn, at vi skal drøfte sagen yderligere i udvalget. Vi vil da ikke opgive, selv om det bliver nedstemt i dag.

Så vil jeg sige til hr. Bjørn Elmquist, som mente, at sagen var ordentligt behandlet i udvalget, og mente, at min kritik skød over målet: Ja, dér vil jeg altså sige, at vi har simpelt hen aldrig haft, som jeg kan huske det, her i Folketinget en sag, der er blevet afsluttet på et tidspunkt, hvor der ikke har været besvarelser af spørgsmålene, hvor man stadig væk havde samråd om væsentlige problemer, som havde været fortiet for Folketinget, og som man ikke ønskede at afvente. Og så afgiver man alligevel betænkning om noget, som hr. Elmquist selv indrømmer er, som det ser ud nu, vel vidende fra hr. Elmquists side, at hele grundlaget for det, man nu agter at beslutte, kan blive lavet totalt om på regeringskonferencen med det resultat, at den danske regering kommer ud i en sump af problemer, som den ikke kan løse, hvis den først har sagt ja til Schengenaftalen her ved tredjebehandlingen i næste uge.

Så vil det nemlig være for sent at reparere de skader, der sker, og som der blev gjort opmærksom på i det notat, som man skrev i Justitsministeriet, men som Folketinget ikke må få.

Hvorfor må Folketinget ikke få et sådant notat, hr. Bjørn Elmquist? Var det ikke forkert at ministeren? Burde han ikke have en næse for at holde sådanne væsentlige oplysninger tilbage for Folketinget i en situation, hvor man er ved at færdigbehandle et så afgørende lovforslag?

(Kort bemærkning).

Bertel Haarder (V):

Jeg kan ikke undlade at bruge denne sjældne lejlighed til at erklære mig enig med hr. Keld Albrechtsen i noget. Det er for dårligt, at der ikke er parlamentarisk kontrol; derfor bør Schengensamarbejdet ind i EU-Traktaten, og derfor bør det danske forbehold ophæves.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg mener også, at hr. Keld Albrechtsens retorik, som jo af og til er meget imponerende, altså bliver lidt bagvendt, fordi hr. Keld Albrechtsen netop på Enhedslistens vegne afviste at deltage i WTO, fordi det var overstatsligt. Men så kan man jo ikke samtidig sige, at det er et eksempel på et mellemstatsligt samarbejde, hvor der er parlamentarisk kontrol.

Så jeg vil gerne gentage mit spørgsmål og bede hr. Keld Albrechtsen om at nævne aftaler, som også efter Enhedslistens opfattelse er rent mellemstatslige, hvor der er parlamentarisk kontrol.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Jeg må tilbagevise, at der var ubesvarede spørgsmål, da vi skrev betænkning her til andenbehandlingen. Vi havde lukket i god tid. Der var mulighed for at stille supplerende spørgsmål til opfølgning af dem, man fik svar på. Det var det, der var tilbage.

Men det ser også ud til, at hr. Keld Albrechtsen ser helt bort fra behandlingen i udvalget mellem anden og tredje behandling. Vi sagde jo netop, vi, der ellers mente, at nu var vi nået til vejs ende: Jamen vi er naturligvis indstillet på at fortsætte udvalgsbehandlingen. Det er fuldstændig i overensstemmelse med reglerne, at hvis nogen beder om det, så kommer det tilbage til udvalget.

For så vidt angår dokumentet fra Justitsministeriet, er det ikke min affære at tage stilling til det, ud over at jeg vil sige, at som jeg forstår det, er der tale om et internt dokument lavet i ministeriet, og derfor er det helt o.k., at ministeriet

beholder det til egne interne strategiske overvejelser. Det handler jo netop om, at vi ikke kortslutter en strategisk overvejelse.

Lad os nu få vedtaget dette mellemstatslige samarbejde og bevise, at det har bærekraft. Det vil være et af de bedste argumenter, Danmark kan anvende under regeringskonferencen, hvis man dér vil arbejde hen imod, at det her skal gøres overstatsligt.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Til hr. Bertel Haarder vil jeg sige, at han har al mulig grund til at takke regeringen for det, som regeringen i øjeblikket er ved at gennemføre, hvis man i hvert fald har det udgangspunkt, som hr. Bertel Haarder har: at den danske undtagelse skal skydes ned.

For den konstruktion med først at godkende Schengen, så godkende overførslen af Schengen på regeringskonferencen og derefter tro, at man kan løse det med en såkaldt dansk protokol, ja, det kan ikke lade sig gøre. Derfor har hr. Bertel Haarder fuldstændig ret i, at hvis man stemmer ja til Schengen, så sprænger dæmningen, så bryder dæmningen sammen, og så er det danske forbehold i løbet af kort tid færdigt.

Så på den led har hr. Bertel Haarder da grund til at være tilfreds med den politiske konsekvens af det, der foregår her. Det forstår ministeren tilsyneladende ikke en dyt af, for at sige det lige ud – undskyld!

Men de borgerlige er klar over, hvad det her handler om. Det handler om at smadre den danske undtagelse, og det vil også blive konsekvensen, hvis man lader det her køre.

Så vil jeg blot sige til hr. Bjørn Elmquist: Ja, sædvanlige høringsprocedurer var ikke fulgt; der kom papirer ind til Retsudvalget, som nødvendiggjorde, at der blev stillet en lang række spørgsmål, også om det notat, som så lækkede til pressen fra Justitsministeriet.

Det var afgørende ting, som kom ind, for først på det tidspunkt havde organisationer og andre jo haft mulighed for at sætte sig ind i sagen. Men det ville man ikke afvente, man ville heller ikke afvente svaret på de supplerende spørgsmål.

Så skal jeg blot i forhold til fru Elisabeth Arnold konstatere, at hun i hvert fald har den opfattelse, og at Folketinget havde den opfattelse, da man vedtog WTO-medlemskabet, at det er en mellemstatslig organisation. Ellers har der man jo brudt grundloven, da man vedtog tiltrædelsen af WTO. Så jeg tror, fru Elisabeth Arnold

bliver nødt til at fastholde den påstand, at WTO er en mellemstatslig organisation.

Det har vist sig, at det grundlag, man vedtog det på, ikke var rigtigt. WTO er ved at blive overstatslig, men jeg tror, fru Elisabeth Arnold er nødt til at fastholde, at den er mellemstatslig. Ellers har hun i hvert fald et problem.

Fru Elisabeth Arnold bad mig om et eksempel på andre mellemstatslige sammenhænge, hvor der var parlamentarisk kontrol. Det eksempel har jeg så leveret; det brød fru Elisabeth Arnold sig ikke om, for dermed er det jo dokumenteret, at der på dette område også burde være en ordentlig parlamentarisk kontrol.

Formanden:

Så havde fru Annette Just og hr. Søren Søndergaard en kort bemærkning til fru Dorte Bennedsen.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg vil gerne sige til fru Dorte Bennedsen, at hun har meget ret, når hun i sin tale siger, at det her er jo noget, vi har talt om i mange år. Det er nemlig rigtigt. Jeg kan ikke huske, om det var 1989 eller 1990, at vi begyndte at have debatten, men det var deromkring. Det var et par år efter, at vi havde sagt ja til det indre marked, som Socialdemokratiet i øvrigt var imod, men som der var et stort flertal for.

Så var der nogle lande, der kom og sagde: Jamen hov, vi er nødt til at have noget, og så lavede man Schengenaftalen. Så kom Socialdemokratiet og sagde: Nej, nej, vi skal blive ved med at have grænsekontrol. Derfor har sagen ligget i så lang tid. Det var hr. Ole Espersen, der var ordfører; det husker jeg ganske tydeligt. Han blev ved med at pointere: Vi skal bevare grænsekontrollen i Danmark.

Nu har Socialdemokratiet et sådant kissejav, at selv om Schengenaftalen sagtens kunne ligge og vente, jeg er lige ved at sige et halvt eller et helt år endnu, er man nødt til på nuværende tidspunkt at jage det sidste igennem, fordi man kan se i ændringsforslaget til Den Europæiske Traktat, at nu bliver hele Schengenaftalen skrevet ind, og så bliver det overstatsligt. Så har vi ikke en chance, for heri står det klart og tydeligt, at dér er der ikke engang tale om enstemmighed mere, nu går man over til en glidende flertalsafgørelse, og derved kan Danmark i øvrigt afskrive sig selv som selvstændighedens nation.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Fru Dorte Bennedsen fik det til at lyde, som om det nærmest kun var Enhedslisten – måske endda kun hr. Keld Albrechtsen – og o.k., muligvis støttet af tre andre partier i Folketinget, som mente, at denne sag blev hastet igennem.

Men hvis den ikke er blevet hastet igennem, hvorfor har man så ikke brugt den normale procedure? Det er jo gået meget stærkt, så jeg forstår, hvis fru Dorte Bennedsen ikke har haft tid til at læse alle de papirer, der har været i sagen, og som er kommet meget sent.

Men jeg vil da godt læse op for fru Dorte Bennedsen, hvad der kom fra Det Danske Center for Menneskerettigheder. De skrev, at centeret har bemærket, at ministeriet i modsætning til sædvanlig praksis – i modsætning til sædvanlig praksis – har forelagt lovforslaget efter dets fremsættelse i Folketinget den 10. april, og at forslaget har været førstebehandlet den 17. april 1997. En sådan fremgangsmåde fremmer selvsagt ikke muligheden for, at de indkomne høringsvar kan få en reel indflydelse og påvirke beslutningsprocessen.

Så jeg vil sige til fru Dorte Bennedsen, at det er altså ikke bare Enhedslisten og tre andre partier her i Folketinget, som har et problem med proceduren; det er altså også Det Danske Center for Menneskerettigheder.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Der er på nuværende tidspunkt gjort mange og for Dansk Folkeparti at se mange rigtige indsigelser imod færdiggørelsen, ratifikationen af Schengenkonventionen, inden Folketinget går ind i den mødefri periode på fredag i næste uge.

Derfor vil jeg gerne spørge fru Dorte Bennedsen: Hvad er det, der gør, at det store danske Socialdemokrati ikke vil levne demokratiet, folkestyret den chance, så vi, i betragtning af det store mindretal, der nu engang er, får en seriøs og en saglig behandling af dette også helt til målstregen, som fru Dorte Bennedsen nok vil sige det, på den måde, at vi altså enten udsætter ratifikationen til efteråret, eller også, hvis det huer fru Dorte Bennedsen bedre, tager et ekstra møde midt på sommeren her i Folketinget og færdiggør denne Schengenkonvention?

Hvad er det, der gør, at det skal hastes igennem inden næste fredag? Er der noget som helst i Schengenkonventionens indhold, der betinger det, eller er det ikke således, at Schengenkon-

ventionen skal træde i kraft i 1999? Er det ikke sådan, at svenskerne slet, slet ikke er nået så langt, som vi er, med ratifikationen? Altså kort sagt, er der nogen som helst saglige hensyn, der gør, at vi skal ratificere inden næste fredag?

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil også godt spørge fru Dorte Bennedsen, når det nu er sådan, at man ikke kan få et fem sjettedeles-flertal her i Folketinget for vedtagelsen af Schengenloven, og det er således, at der hersker meget stor tvivl, om det her er i overensstemmelse med den danske grundlov, ville det så ikke være rigtigt, og vil fru Dorte Bennedsen så ikke overveje endnu en gang at følge forslaget om at bede uvildige juridiske eksperter komme med en redegørelse for, om det er rigtigt, som vi siger, at man overtræder grundloven i to tilfælde i forbindelse med den her lov?

For det, flertallet gør, hvis de kører dette igennem nu, er jo, at de vedtager loven uden at have et fem sjettedeles-flertal for det i Folketinget; det vil sige, at hvis vi ved en retssag får ret i, at der her er tale om et brud på grundloven, så har man altså heller ikke den situation, hvor et fem sjettedeles-flertal i Folketinget kunne have vedtaget den efter grundlovens § 20.

Jeg synes, det burde give anledning og stof til eftertanke hos Socialdemokratiet, at man åbenbart er til sinds at løbe den risiko.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Jeg har ikke nogen som helst grund til at betvivle, at når fru Annette Just hævder, at hr. Ole Espersen engang i 1989-90, går jeg ud fra det var, har sagt noget om grænsekontrol, så er det korrekt.

Men jeg har været Socialdemokratiets ordfører på det her område siden december 1990, og jeg har ikke på mit partis vegne hævdet kravet om grænsekontrol. Jeg vil også gerne sige, at med hensyn til grænsekontrollen ved vores sydgrænse anser jeg det for fuldstændig uforståeligt, at nogen kan mene – jeg har sagt det før fra denne talerstol – at det er afgørende i et land, hvor vi har mere end 7.000 km kystgrænse, om vi har tre kontrollerede grænseovergange på en landstrækning af 55 km.

Jeg kunne ønske, det var sådan, og jeg kunne ønske, vi kunne stoppe narkokriminalitet ved at have en virkelig massiv grænsekontrol ved Krusågrænsen, men sagen er den, at de kommer jo ind ad anden vej; så argumentet holder ikke.

Til hr. Søren Søndergaard: Ja, jeg forstod ikke helt hr. Søren Søndergaards indlæg, men det, jeg i hvert fald i mine bemærkninger direkte til hr. Keld Albrechtsen sagde, var, at jeg undrede mig over den tone, jeg undrede mig over de citater, som fik det til at lyde, som om vi i Retsudvalget overhovedet ikke havde villet lytte og høre efter og ikke diskutere; det synes jeg ikke var nogen fair måde at optræde på, og det er ikke i overensstemmelse med sandheden.

Hr. Thulesen Dahl mener ikke, at vi levner demokratiet en seriøs debat. Dette har været diskuteret meget, meget længe. Jeg kan ikke huske, hvilket år det har været, men jeg har som medlem af Nordisk Råd hørt både daværende statsminister Poul Schlüter og den daværende udenrigsminister tale om Schengen, fordi da var det problemet i relation til den nordiske pasunion, og allerede på det tidspunkt var det et meget, meget varmt og diskuteret emne, og det er altså i hvert fald 4-5 år siden; jeg tror også, det er længere siden. Og det har været diskuteret løbende i alle disse år. Så at demokratiet ikke får en chance, er i hvert tilfælde ikke et synspunkt, jeg deler.

Og så til hr. Keld Albrechtsen om en uvildig ekspertundersøgelse: Det har været drøftet under det forrige punkt; det har været drøftet tidligere. Jeg ved, at hr. Keld Albrechtsen har korresponderet med Folketingets formand om det, og hr. Keld Albrechtsen syntes, vi burde have stof til eftertanke. Vi har faktisk overvejet spørgsmålet om grundlovens § 20 igen og igen, og hr. Keld Albrechtsen har fået mange svar i den sammenhæng.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg vil gerne takke fru Dorte Bennedsen for besvarelsen. Og jeg vil også gerne give hende ret i, at det ikke er alle narkoindskibninger, der bliver taget ved grænsen, men det er en meget stor del. Det er heller ikke alle menneskesmulgere, der bliver taget ved grænsen, men det er en meget stor del. Og det er såmænd dem, som vi synes det ville være en god idé også blev stoppet ved grænsen, og Fremskridtspartiet har aldrig været imod, at der også var politi, der prøvede på at fange dem, når de kom længere op i landet. Det er slet ikke det, der er tale om.

Der er tale om: Skal vi fjerne grænsekontrollen fuldstændigt, og skal vi overlade det til et internationalt aftalesystem ved de ydre grænser og derved ikke have muligheden ved de indre grænser?

Og det allerallerstørste problem lige her og nu er, at vi rent faktisk står med et rædselsfuldt oplæg fra det hollandske formandskab, der vil køre det hele ind over EU, således at det bliver med flertalsafgørelser, og jeg tror, selv fru Dorte Bennedsen kan se, at nu begynder det altså at gå galt.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg er da ked af, at den socialdemokratiske ordfører ikke forstod mit indlæg. Jeg synes ellers, det var rimelig klart, at det var en oplæsning af et høringssvar fra Det Danske Center for Menneskerettigheder, der beklagede, at man ikke havde fulgt sædvanlig praksis, men at man jaskede det her igennem.

Problemet er jo, at Det Danske Center for Menneskerettigheder ikke er de eneste. Skal vi tage et andet et i bunken; det kan vi jo prøve: Amnesty International, som skriver, at de finder det dybt beklageligt – dybt beklageligt – at et så omfattende og vidtrækkende lovforslag tilsyneladende bliver hastet igennem uden en nøje diskussion af ændringernes rækkevidde og betydning for asylsøgere og flygtninge.

Og de beklager sig i øvrigt også over, at de ikke fik forslaget, før det blev førstebehandlet, og at de har haft for lidt tid til at gå det grundigt igennem.

Så derfor vil jeg spørge fru Dorte Bennedsen: Hvad er baggrunden for, at Det Danske Center for Menneskerettigheder, Amnesty International og Dansk Flygtningehjælp alle som med én mund siger det samme, som 4 partier her i Folketinget siger: Det her går for stærkt; man forholder sig ikke reelt til de nye problemer, som er opstået, siden fru Dorte Bennedsen diskuterede denne sag for 4-5 år siden.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg kan forstå på fru Dorte Bennedsen, at grunden til, at dette skal hastes igennem, er, at det jo har været behandlet længe. Derfor gør det ikke noget, at man haster det igennem her til sidst. Men, vil jeg sige til fru Dorte Bennedsen, man har jo ikke forhandlet længe på det, der nu er det kendte grundlag, nemlig at regeringskonferencen muligvis ændrer hele forudsætningen for flertallets ja til Schengen.

Det er jo sandheden. Vi kan stå i den situation – og jeg vil gerne bede justitsministeren om at bekræfte, at det er rigtigt; jeg bad også om det

under det foregående punkt, det lykkedes ikke; jeg vil gerne have en bekræftelse her – at der er meget, der taler for, at regeringskonferencen vedtager at ændre forudsætningerne for Danmarks tiltrædelse af Schengensamarbejdet. Derfor bør man selvfølgelig udsætte færdiggørelsen af ratifikationen i Danmark.

Så vil jeg gerne spørge fru Dorte Bennedsen, som jo bryster sig af at have været ordfører på det her spørgsmål siden 1990: Er det ikke korrekt, at vi ikke skal længere tilbage end oktober sidste år, siden der i den socialdemokratiske gruppe i Europa-Parlamentet var meget store betænkeligheder ved at afskaffe den indre grænsekontrol i EU? Der var direkte en stemmeforklaring i forbindelse med en behandling, hvor man tog afstand fra afskaffelsen af grænsekontrollen.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Med hensyn til grundlovsproblemet så gjorde fru Dorte Bennedsen opmærksom på, at jeg på et tidligere tidspunkt har skrevet bl.a. til Folketingets formand. Det var nu, som jeg erindrer det, vedrørende Europol, men det er den samme problemstilling, vi har her. Og dér vil jeg så gøre opmærksom på, at på det tidspunkt var det ikke afklaret, om det ville lykkes fru Dorte Bennedsen og flertallet i Folketinget at overbevise mindst fem sjettedele af Folketingets medlemmer om, at grundlovsproblemerne var løst. Det er ikke lykkedes.

Derfor vil jeg godt spørge fru Dorte Bennedsen, om det ikke gør indtryk på fru Dorte Bennedsen, at man altså ikke kunne samle det kvalificerede flertal i Folketinget, som er nødvendigt, hvis der er tale om suverænitetsoverdragelse; det kunne man ikke samle.

Det, jeg spurgte fru Dorte Bennedsen om, var altså, om det ikke giver stof til eftertanke i Socialdemokratiet med henblik på, at der måske senere kommer en retssag med en dom, som siger, at dette her er et grundlovsbrud. Det kunne jeg meget vel forestille mig blev resultatet af denne sag. Ville det så ikke være forfærdeligt, hvis man her i Folketinget havde gennemført det med et flertal, der er på mindre end fem sjettedel?

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Fru Annette Just snakkede om problemet med grænsekontrollen og narkoen og siger, at der

bliver taget noget ved grænsekontrollen. Men det, der jo er helt karakteristisk, er, at det er småfiskene; det er mellemhandlerne, der bliver taget. Det, som dette samarbejde giver mulighed for, er at komme ind og få fat i bagmændene, og det er ikke dem, der sådan kører et kilo heroin eller 200 kg hash over grænsen; det er de egentlige bagmænd, og styrken ved det her er, at vi får langt større mulighed for at få fat i dem.

Så stillede hr. Søren Søndergaard mig et spørgsmål om Menneskerettighedscentret og Amnesty, og han besvarede det i virkeligheden selv. De mener formentlig ikke, at der har været diskussion nok, og det mener hr. Søren Søndergaard heller ikke. Det har jeg hørt før. Hr. Keld Albrechtsen mener det ikke, og der er andre i denne sal, der ikke mener det. Men vi er som sagt nogle, som mener, at vi har diskuteret dette her overordentligt grundigt.

Til hr. Thulesen Dahl vil jeg egentlig svare ved at henvise til det, hr. Bjørn Elmquist – tror jeg, det var – tidligere var oppe og sige: Jamen lad os nu vedtage dette samarbejde som et mellemstatsligt samarbejde. Det vil give os det bedste grundlag og den bedste platform i de videre debatter.

Og til hr. Keld Albrechtsen, der spørger, om det ikke gør indtryk, at det ikke er lykkedes at samle fem sjettedels flertal her. Jamen vi anser ikke dette for at være i strid med grundloven. Der er masser af forslag, som bliver vedtaget i denne sal, hvor vi ikke har et flertal på fem sjettedel. Det er klart, at hvis jeg mente, at dette kunne være i strid med grundloven, så var det en anden sag, men jeg mener ikke, det er i strid med grundloven.

Jeg må indrømme, at det gør et indtryk på mig, at hr. Keld Albrechtsen er stærk modstander af det her, men dermed ikke sagt, at jeg og mit parti skal ændre holdning på grund af hr. Keld Albrechtsens bekymringer.

Formanden:

Så er det sidste omgang korte bemærkninger til fru Dorte Bennedsen. Det er fru Annette Just, hr. Søren Søndergaard, hr. Kristian Thulesen Dahl og hr. Bjørn Elmquist.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jamen det er jo rart at høre, hvor Socialdemokratiet står: Sådan nogle småfisk, der kører over grænsen med 200 kilo hash, betyder ikke noget, og dem behøver vi såmænd ikke at fange. Det

må jeg sige er en ren fredningssag eller hvad? Eller hvad med menneskesmuglere, der prøver at smugle kriminelle, terrorister og lignende over grænsen? Det er også ligeegyldigt; det er kun småfisk, så pyttevære med det, dem behøver vi ikke tage fat i, bare vi kan finde et par enkelte bagmænd.

Helt ærligt, jeg forstår ikke en lyd af Socialdemokratiets retspolitik på nuværende tidspunkt, hvis det ikke gælder om at fange alle, der gør noget ulovligt. Det har jeg altid troet fru Dorte Bennedsen stod for. Jeg har faktisk værdsat hende for at være retlinet på det punkt. Men nu har fru Dorte Bennedsen altså bøjet Socialdemokratiets retspolitik så meget, at 200 kg hash over grænsen kun berører småfisk og er ligeegyldighed, som man ikke behøver tage højtideligt.

Fremskridtspartiet ser ikke sådan på sagen; det kan jeg godt garantere.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg håber meget, at Dansk Flygtningehjælp, Det Danske Center for Menneskerettigheder og Amnesty International lægger sig meget nøje på sinde, hvordan behandlingen af deres høringsvar og inddragelsen af dem i denne proces i øvrigt foregår. Det håber jeg de gør, for det er åbenbart ikke noget, som bekymrer den socialdemokratiske ordfører væsentligt, at de organisationer, som mere end nogen andre er dem, der beskæftiger sig med det her, siger: Vi får for lidt tid. Det her går for hurtigt.

Men når nu den socialdemokratiske ordfører siger, at der har været tid nok, så vil jeg bare stille et enkelt lille spørgsmål: Kunne den socialdemokratiske ordfører så ikke meddele Socialdemokratiets indstilling til de ændringsforslag, som implicit ligger i høringsvaret fra Center for Menneskerettigheder? Det har vi jo haft oppe i Retsudvalget. Det er blevet sagt, at vi har behandlet det her i Retsudvalget, og så vidt jeg husker, meddelte Socialdemokratiet, at de ville redegøre for deres stilling i forbindelse med anden behandling.

Forslagene ligger fuldstændig implicit i høringsvaret fra Center for Menneskerettigheder, så hvad mener Socialdemokratiet om de ændringsforslag, der kommer derfra?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Fru Dorte Bennedsen taler om afskaffelsen af grænsekontrollen, som om det er noget, man

sådan lige gør med venstre hånd og pyt med det, for nu får vi fat i de store fisk. Derfor vil jeg gerne spørge fru Dorte Bennedsen, da hun ikke besvarede det spørgsmål i den foregående rundede, hvorfor Socialdemokratiet i Europa-Parlamentet så sent som i oktober måned sidste år meget stærkt var imod at ophæve grænsekontrollen.

Til en betænkning om afskaffelse af personkontrol ved de indre grænser og retten til at rejse inden for EU skriver Socialdemokraterne:

»Den danske socialdemokratiske gruppe finder ikke, at tiden er moden til at ophæve personkontrollen ved EU's indre grænser. Uanset hensynet til det indre markeds gennemførelse bliver man nødt til at tage problemerne med narkotika og våbensmugling dybt alvorligt.« Og det hedder videre i stemmeforklaringen:

»Disse problemer er ikke blevet mindre på grund af det indre marked, og kun en effektiv personkontrol ved grænserne giver os en rimelig chance for at komme denne form for kriminalitet til livs. Derfor kan den ikke undværes, før problemerne er løst.« Sådan slutter stemmeforklaringen fra de tre Socialdemokrater.

Jeg vil gerne spørge fru Dorte Bennedsen: Er problemerne løst?

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Min bemærkning til fru Dorte Bennedsen har at gøre med hendes svar på grundlovsproblemstillingen rejst af hr. Albrechtsen – var det vistnok. Jeg er ganske enig med fru Dorte Bennedsen i, at der sådan set ingen grund er til at begive sig ind i grundlovsaspektet, men hvis man skulle det – og det er der altså åbenbart nogle der mener her i salen – så er det da egentlig ikke § 20, der handler om, for det er jo ikke overdragelse af national suverænitet til en international organisation, EU, Europol eller Schengeneksekutivet, eller hvad det kunne være. Næh, det er jo så en overdragelse af nationale myndigheder til en anden nation og dens myndigheder, dvs. Tyskland, og så er det slet ikke § 20, vi taler om. Så er det en grundlovsændring, og det er jo noget helt, helt andet.

Men jeg ville altså spørge fru Dorte Bennedsen, om det ikke også var denne betragtning, der måske lidt kortere og mere elegant blev sagt fra fru Dorte Bennedsens side.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det er så ejendommeligt med denne type af debatter, hvor man er meget uenige om tingene, at man så skal bruge anledningen til at mistolke hinanden. Jeg synes, det ville have klædt fru Annette Just, hvis hun havde citeret mig for det, jeg sagde, og ikke skød mig noget i skoene ud fra nogle bemærkninger, jeg ikke har sagt.

Jeg sagde ikke noget som helst om, at det var aldeles ligeegyldigt, om man fangede narkokurer eller man ikke fangede dem. Jeg sagde, at i en samlet vurdering af, hvordan vi kan komme narkoproblemet til livs – ja, det kan vi jo desværre aldrig nogen sinde – men hvordan vi kan få bekæmpet narkoen, er det vores vurdering, at det dér er en styrkelse at gå ind i dette samarbejde.

I dag, hvor vi har grænsekontrol, kommer der formentlig også narko væltende ind over den grænse. Enhver, der har passeret grænsen, ved, hvordan bilerne kører igennem. Visse biler bliver så takket være nogle hint fra nogle andre stoppet, men der vil også fremover være en baglandskontrol, og disse hint vil forhåbentlig stadig væk komme til dansk politi, som så vil kunne standse de biler.

Altså, det er blevet til, at der i dag ikke kommer narkotika, foregår menneskesmugling osv. over den dansk-tyske grænse. Det er jo noget vås. Det vælter formentlig ind i et omfang, vi ikke har nogen anelse om. Min påstand er, at det ikke er grænsekontrollen, men at det er de praj, som politiet får, der gør, at nogle af dem bliver fanget. Og det kan fortsætte, og det vil fortsætte.

Til hr. Søren Søndergaard kan jeg sige, at vi stemmer for forslaget som det ligger fra ministerens hånd.

Og til hr. Thulesen Dahl, der spurgte om europaparlamentarikernes indstilling. Ja, det er korrekt, at de har udtalt sig sådan, men der bliver spurgt, om problemerne er løst. Nej, narkoproblemerne er ikke løst, og de bliver desværre nok heller aldrig nogen sinde løst, men svaret til hr. Thulesen Dahl ligger sådan set i det svar, jeg har givet fru Annette Just.

Formanden:

Så går vi videre i ordførerrækken. Og den næste anmeldte ordfører er fru Anne Baastrup.

Anne Baastrup (SF):

Debatten her har gået på, om behandlingen af lovforslaget omkring Schengenkonventionen og

det tilsluttede lovforslag omkring ændring af udlændingelovgivningen er gået for hurtigt.

Man kan måske sige, at selve diskussionen om grænsekontrol og de overordnede rammer i Schengenkonventionen har været diskuteret ret meget i Folketingssalen. Vi har haft adskillige forespørgselsdebatter, og vi har haft adskillige diskussioner i Europaudvalget. Det, der ikke har været diskuteret, og det, der bliver jasket igennem er ændringerne i udlændingelovgivningen.

Vi har fået tre udtalelser kombineret med to ekstra udtalelser fra henholdsvis Center for Menneskerettigheder og Dansk Flygtningehjælp, der i en meget alarmerende tone gør rede for, hvilke bekymringer de ser i at ændre udlændingelovgivningen på denne her måde. For det er jo ikke bare simpelt at gå ind og tage en konvention og implementere den i dansk ret. Der er jo hver gang altid en vurdering, man skal anlægge, når man foretager en ændring af den danske udlændingelovgivning.

Og så til spørgsmålet om grundlovssagen, hvor jeg for halvandet til to år siden – tror jeg, det var – rejste spørgsmålet i Europaudvalget, og det var helt tydeligt, at forholdet mellem grundloven og Schengenkonventionen kom helt bag på både minister og embedsmænd, for det havde de da ved Gud aldrig nogen sinde forestillet sig at der kunne være problemer i.

Jeg stillede så spørgsmålet, og jeg fik en afvisning. Den afvisning gik på, at der ikke var problemer i forbindelse med konventionens artikel 40 og 41, som handler om den varme forfølgelse og observation, hvor tysk politi kan observere her i Danmark eller forfølge over grænsen. Det var en klar afvisning, men dog en afvisning af en sådan karakter, at man har følt sig forpligtet til at beskrive problemstillingen i bemærkningerne.

Så får vi så en relativt grundig redegørelse fra Harlangs kontor, og dér kan jeg jo så tydeligt se, at Justitsministeriet pludselig begynder at øve sig en lille smule mere på det om grundloven. Dér har hr. Bjørn Elmquist rent faktisk ret. Det er ikke et spørgsmål om overgivelse af suveræniteten til mellemstatsligt organ, og det vil sige, at vi ikke kan anvende § 20, for det er simpelt hen myndighedsoverførelse til et andet lands myndighed.

Dér har Justitsministeriet så i sit notat gjort meget ud af det samarbejde, der ligger mellem dansk og tysk politi. Og man lægger også megen vægt på, at den handling, som det tyske

politi kan foretage over for danske borgere, ikke er normfastsættende.

Det, Justitsministeriet så – desværre for Justitsministeriet – har overset, er, at man i ændringen af udlændingeloven, i den nye § 28, rent faktisk går ind og siger, at hvis den tyske udlændingemyndighed har besluttet, at der er en person, der ikke er anerkendt til at komme ind i Tyskland, og det så meddeles de danske myndigheder, så skal de danske myndigheder uprøvet lægge til grund, at den tyske myndigheds beslutning er korrekt, og som følge deraf er den danske myndighed forpligtet til at følge den tyske myndigheds beslutning.

Den beslutning, som træffes via det her lovforslag, er efter min bedste overbevisning en beslutning, som ligger på den anden side af de muligheder, der er i grundlovens § 20, for at overgive suveræniteten til mellemstatslige organer. Så det er slet, slet ikke et § 20-spørgsmål. Det er efter min bedste overbevisning et brud på grundloven, for vi giver andre landes myndigheder en kompetence.

En af grundene til, at jeg blev overbevist om, at der er et problem af ret stor størrelse, handler netop om, at Justitsministeriet jo første, anden og tredje gang relativt kortfattet afviser de spørgsmål, jeg har stillet; men når Christian Harlangs kontor går ind og kommer med uddybende begrundelse for, hvorfor der er problemer omkring afgivelse af kompetence i forbindelse med politiet, og når de bruger så mange sider på det, er det fordi, der er et problem. Og når Justitsministeriet ikke har opdaget problemet i udlændingelovgivningen, er det naturligvis, fordi det er et lovforslag, der er færdigbehandlet i Indenrigsministeriet, og dér har man ikke haft grundlovstanker med. Jeg føler mig mere og mere overbevist om, at vi er på vej ind i et grundlovsbrud.

Til slut vil jeg sige, at det, regeringen også er på vej ind i, er at bryde den retlige undtagelse. Det kan godt være, at regeringen har nogle sofistikerede begrundelser for, hvorfor man skal gennemføre Schengenkonventionen for dog på den måde at bevise, at vi godt kan indgå mellemstatslige aftaler, men i og med, at man ratificerer og folkeretligt binder sig til Schengenkonventionen, uden at man har medtaget det retlige forbehold, der ligger i Edinburgh-Afgørelsen, så lader man sig simpelt hen fange og tilsidesætter den retlige undtagelse, samtidig med at man så alligevel ikke nægter at afvise regeringskonferencens resultat, der muligvis indebærer en overflytning af Schengenkonventionen.

Jeg tror, Information kaldte det en Catch 22. Det vil jeg også kalde det.

Annette Just (FP):

Nu står vi her ved anden behandling af Schengen, og der er kommet et ændringsforslag om, at vi skal udsætte det lidt, så vi kan se, hvad det er, der sker. Det, der forbløffer mig mest, er i virkeligheden den måde regeringen så resolut siger: Nej, nej, nej, vi ved, hvad vi har; det her er blevet behandlet i mange år. Det har også taget mange år for Socialdemokratiet at finde ud af, hvor de stod, så det er rigtigt, at det er blevet behandlet i mange år.

Der er imidlertid noget, som en hel del partier og i særdeleshed regeringspartierne har overset. Der er nemlig kommet en udgave af den ny EU-traktat, og hvis nogen skulle være i tvivl om det, så kan jeg oplyse, at man bruger ca. lidt over en tredjedel af alt det papir, der er lavet om rettelse i Traktaten, til at beskrive indskrivningen af Schengen og retssamarbejdet i EU, således at det bliver et overnationalt organ.

Man fratager altså Danmark retten til suverænt at træffe beslutninger på alle disse områder. Ved indskrivningen i Traktaten sikrer man også, at der er flere af områderne, som overgår til kvalificeret flertal, og resten af områderne vil hen ad vejen gå over til kvalificeret flertal eller anden form for flertalsafgørelse; der står helt klart og tydeligt, at fra 1999 kan man gøre sådan og sådan osv.

Så det er for at sige det rent ud et fuldstændigt tåbeligt tidspunkt, at Socialdemokratiet pludselig siger: Uha ja, lad os nu tage og komme i gang og så i hvert fald få Schengen på plads, således at vi kan lade vores regering – og det må være det, der er baggrunden for det her – gå ned og sige noget pænt om indskrivningen i Traktaten.

Jeg har godt se, at der er en enkelt minister, som har sprættet lidt i tøjet og sagt, at det godt kunne være, at vi skulle sige: Nej, det vil vi ikke. Men han har ikke gjort det så overbevisende, at Fremskridtspartiet tror på, at det vil lykkes.

Der er ingen tvivl om, at Fremskridtspartiet vil insistere på, at det bliver gjort så klart og tydeligt, at hvis der er 12 lande – for vi ved godt, at England og Irland ikke er med i Schengen – som ønsker at indskrive Schengen og retssamarbejdet i Traktaten, så skal den danske regering i det mindste melde ud og blankt sige: Nej, det vil vi ikke være med til.

Der er ikke én politiker med en smule viden på det her område, som ikke er opmærksom på,

at der skal være enighed mellem alle 15 nationer, for at der kan ske en ændring i Traktaten. Men det er, som om vi i dag er i besiddelse af en regering, som siger: Uh, det tør vi ikke. Danmark tør ikke gå hen og sige nej, for det kunne jo næsten blive optaget, som om det var et veto, og det har jo heller ikke ligefrem vital interesse for Danmark. Eller har det? Det kunne man jo sådan set godt sige, selv om der slet ikke er behov for et veto i denne her diskussion, så der er ingen grund til overhovedet at bevise det.

Men hvis man siger nej, så kan det ikke blive indskrevet. Det ved alle, som har med det her at gøre. Det skal være enstemmigt besluttet af regeringerne, af alle 15 regeringer, og derved kan man ikke lade et enkelt nej gå igennem.

Når det, jeg siger, i virkeligheden kan betyde et veto, er det, fordi det danske folk sandsynligvis vil sige: Det vil vi ikke være med til. En traktat, der bliver ændret så vitalt, at hele retssamfundet, hele asylsamarbejdet, hele flygtningesamarbejdet og lign. – altså alt det, der har været samarbejde før i tiden – går over til at blive overnationalt, hvor Danmark kan blive nedstemt, tror jeg ikke på befolkningen vil være med til – i lighed med det andet forslag, som der ligger, og som vi ikke diskuterer i dag, men som handler om forsvar og sikkerhed, og som også er på vej ind, hvis ikke englænderne holder fast.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg havde egentlig haft planer om at tage en kort bemærkning til fru Anne Baastrups indlæg, men tiden blev pludselig forpasset, fordi der kom en anden ordfører ind.

Jeg vil blot sige, at jeg i slutningen af fru Anne Baastrups indlæg hørte en kraftig antydning af, at nu var de partier, der støttede dette lovforslag, på vej til at bryde forbeholdet om de retlige indre anliggender. Jeg vil gerne have, at fru Anne Baastrup helt klart fra talerstolen gør rede for, hvad SF egentlig mener om den sag.

Jeg vil gerne som udgangspunkt sige, at for Det Radikale Venstre har det været altafgørende, at man på intet tidspunkt overskred grænsen for, hvad det nationale kompromis indebar. Det var en mellemstatlig aftale. Det har hele tiden været forudsætningen. Hvis SF har skiftet mening om denne aftales karakter, vil jeg meget gerne høre det. Det er en alvorlig anklage, fru Anne Baastrup kommer med: at vi bryder forbeholdet på de retlige indre anliggender. En meget alvorlig anklage, og den vil jeg gerne have fru Anne Baastrup afkræfter.

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Tingene hænger sammen. Jeg mener ikke, at Schengenkonventionen isoleret set bryder den retlige undtagelse i det mellemstatslige samarbejde. Men hvis dele af Schengenkonventionen helt eller delvis bliver optaget i Traktaten, så kan jeg ikke på nuværende tidspunkt sige, om Socialdemokratiet og De Radikale derved har tilsidesat forbeholdet.

Det kan handle om mange enkelte elementer, så derfor kan jeg ikke på nuværende tidspunkt svare fru Elisabeth Arnold, men jeg har meget, meget svært ved at se, hvordan den danske regering ved en inkorporering af dele af Schengenkonventionen i Traktaten kan undgå i den grad at sætte den retlige undtagelse på spil.

Hvis det er sådan, at man vil fastholde medlemskabet af Schengensamarbejdet, samtidig med at man vil fastholde, at asylpolitikken, og hvad der ellers måtte være, skal være overstatslig for nogle lande, men ikke for Danmark, så forstår jeg det ikke.

Jeg forstår ikke, hvordan man vil lave den konstruktion, og derfor anbefalede jeg hr. Bjørn Westh, dengang han var justitsminister, at han i forbindelse med, at han skrev under, lavede en henvisning til Edinburgh-Afgørelsen i Schengenkonventionen. Det blev afvist, og det er løbende hen ad vejen blevet afvist, at Schengenkonventionen havde noget at gøre med Edinburgh-Afgørelsen. Men det problem kommer til at opstå.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg mener, at fru Anne Baastrup har fuldstændig ret i det spørgsmål, hun sætter ved, om den danske undtagelse kan overleve en vedtagelse af Schengenloven plus det forslag om en protokol, som man i øjeblikket forhandler om, og som formandskabet har fremlagt på regeringskonferencen i EU.

Hvis disse ting vedtages – protokollen om overførsel af Schengen til EU og den danske Schengenlov – så vil det efter min opfattelse medføre, at den danske undtagelse er skudt i sænk. Og det er det spørgsmål, som fru Anne Baastrup rejser.

Det var også derfor, hr. Bertel Haarder på et tidligere tidspunkt i denne debat vejrede morgenluft og så muligheden for at få fjernet den danske undtagelse; det var nøjagtig på baggrund af den problemstilling.

Og jeg vil egentlig opfordre ministeren til – nu kan jeg se, at ministeren er på vej til talerstolen, det er jeg glad for – at give Folketinget en redegørelse for konsekvenserne for den danske undtagelse, inden man haster videre med denne sag.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Ja, jeg har fundet det nødvendigt at tage ordet på nuværende tidspunkt i debatten, inden vi alle sammen bliver helt rundtosset.

Det, vi behandler her, er Schengenkonventionen på de konditioner, der er gældende i dag, dvs. Schengen er et mellemstatsligt samarbejde, der ligger uden for Den Europæiske Unions Traktat. Ændres disse forhold af den igangværende regeringskonference, er der en ny situation.

Det kan foregå på flere måder. Vi ved jo, det er et tema under regeringskonferencen. Det hollandske formandskab har i sin agenda beskrevet en integration af Schengen. Vi har stillet spørgsmål. Vi har forholdt os kritisk. Vi kan ikke rigtig se, hvad det skal løse af problemer, ud over at det skaber problemer bl.a. for Danmark og for Norge og Island, som har tilsluttet sig Schengen med en selvstændig aftale.

Foretager vi nu det tankeeksperiment, at der skulle laves en integration af Schengen i Den Europæiske Unions Traktat, at det skulle blive resultatet af den igangværende regeringskonference, er det ikke givet på forhånd, at det kræver det danske forbehold. Hvorfor er det ikke det? Det er det ikke, hvis det er sådan, at Schengensamarbejdet alene indtages som et mellemstatsligt samarbejde i 3. søjle, og hvis der i øvrigt ikke er nogle materielretlige forandringer i det mellemstatslige samarbejde i 3. søjle.

Hvordan står Danmark så i sådan en situation? Der er Danmarks egen situation uforandret. Danmark tager fuldt og helt del i det mellemstatslige samarbejde i 3. søjle; det siger det danske forbehold. Er det problemfrit? Det kan vi ikke vide. Vi kan ikke vide, om det skaber problemer for nordmændene, og vi kan ikke vide, om det skaber problemer for islændingene, men umiddelbart ser det ikke ud til at give problemer. Og det har også været det klare indtryk, jeg har fået fra norske ministre og fra den islandske minister ved det seneste eksekutivgruppemøde, som vi havde i Lissabon for ganske nylig.

Men sker der det, som jo også er et tankeeksperiment, at man integrerer Schengen og siger, at nu splitter man Schengensamarbejdet op –

det var det jeg forstod fru Anne Baastrup tænkte på – hvor man tager nogle af tingene i Schengensamarbejdet, bl.a. grænsekontrollen og muligvis også asylsamarbejdet, og lægger dem ind i 1. søjle, altså det overstatslige samarbejde, er der så her en krænkelse af danske forbehold? Det er der helt entydigt, for Danmark vil i hvert fald ikke være med, for vi har sagt, at vi alene deltager i det samarbejde, så længe det er mellemstatsligt og er i 3. søjle.

Så hvis man vil fortsætte den her debat, så synes jeg, at ordførerne skal vide, at regeringen fuldt ud er klar over, at det, vi med de danske undtagelser kan tage stilling til i dag, er Schengenkonventionen, som den ligger nu, og det er også det, der er lagt frem for Folketinget til vedtagelse.

Jeg har fuld forståelse for det, for vi er jo alle stærkt optaget af og engageret i, hvad der bliver resultatet af regeringskonferencen, men jeg må bare sige, at regeringen godt er klar over, at ændres der i de vilkår, som Folketinget her har taget stilling til med hensyn til Schengenkonventionen, så er der en ny situation.

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Nu har justitsministeren jo forsøgt at rede trådene ud, men jeg vil også gerne give et bidrag til fru Anne Baastrups indlæg, for jeg mener, at hvis man, som hollænderne foreslår, laver en Schengenprotokol til den nye Amsterdamtraktat, så indebærer det faktisk ikke noget nyt. Det eneste, der vil ske, sådan som hollænderne har beskrevet det, er, at EU-landene som sådan accepterer, at Schengenlandene kan få lov til at videreudvikle Schengensamarbejdet.

Og det indebærer, at Storbritannien og Irland vil skulle acceptere, at man kan videreudvikle samarbejdet, og det indebærer også, at de nye ansøgerlande, når de engang bliver optaget, dermed også accepterer, at Schengensamarbejdet kan videreudvikles af Schengenlandene. Der sker jo ikke noget nyt. Det er en bemyndigelse til, at man kan videreudvikle samarbejdet, og det samarbejde kan kun videreudvikles, hvis Schengenlandene er enige om det.

Men det kommer til at give problemer for Danmark, hvis man begynder at flytte tingene på det retlige område over i søjle 1, som justitsministeren var inde på; så er der et klart problem, og der skal ikke herske tvivl om, at så ønsker Det Konservative Folkeparti, at den danske befolkning skal have mulighed for at tage

stilling til situationen. Det skylder vi den danske befolkning.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg vil blot kvittere over for fru Anne Baastrup, for jeg synes, det var et klart svar, der kom: Den Schengenkonvention, som vi i dag tager stilling til med den danske følgelovgivning, er ikke et brud på den aftale, nogle partier herinde har indgået med hinanden i forbindelse med det nationale kompromis efter afstemningen i 1992. Det er jeg glad for at høre, for det er jo fru Anne Baastrups parti, SF, som vi andre har en aftale med. Så kan fru Anne Baastrup af andre grunde være modstander af indholdet af Schengenaftalen, men dens struktur, dens måde at fungere på som mellemstatslig aftale er ikke i konflikt med det nationale kompromis. Det synes jeg er en vigtig præcisering, og den takker jeg fru Anne Baastrup mange gange for.

Så vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, som bagefter var heroppe og omklamre fru Anne Baastrup: Jeg er sådan set ligeglad med, hvad hr. Keld Albrechtsen mener, for vi har ikke nogen aftale med hr. Keld Albrechtsens parti på dette område. Det Radikale Venstre har en aftale med SF, men ikke med Enhedslisten, så derfor er det uvæsentligt, hvad hr. Keld Albrechtsen mener i denne forbindelse.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil godt sige, at jeg synes, det var en eminent god tale, justitsministeren netop har holdt heroppefra. Jeg synes, det var den allerbedste tale, der kunne holdes for, at vi skal udsætte den videre ratifikation af Schengenkonventionen her i Danmark, for den mængde af uafklarede spørgsmål, som justitsministeren opremsede med hensyn til Schengenkonventionen og det, der sker på regeringskonferencen, var jo rigtig stor.

Jeg vil gerne spørge justitsministeren: Hvad er konklusionen? Det eneste, justitsministeren ikke nåede frem til, var konklusionen af alle de problemer, der tegner sig for Danmark. Er det ikke usagligt, at man nu ratificerer en konvention, når justitsministeren selv på glimrende vis har redegjort for, at den kan være ubrugelig om en måned? Er det ikke usagligt, i særdeleshed i betragtning af, at konventionen først skal træde i kraft i 1999? Jeg har ikke fra én eneste ordfører fra tilhængerpartierne hørt ét eneste sagligt

argument for, at vi ikke kan udsætte ratifikationen. Det eneste argument, jeg har hørt, kom fra fru Dorte Bennedsen, der sagde, at vi har behandlet denne sag mange gange, og jeg synes, justitsministeren gav mange gode eksempler på og forklaringer på, hvorfor vi bør udsætte ratifikationen.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Jeg synes også, det var rart at se, at justitsministeren er lige så forvirret som alle vi andre med hensyn til, hvad det er, der sker.

Sådan som jeg kan se det, har regeringen to løsningsmuligheder nu: Den ene er at udsætte ratifikationen af Schengen og se på, hvad regeringskonferenceresultatet bliver, og den anden – og det er måske i virkeligheden sådan, jeg forstår den måde, justitsministeren forsøgte at svare på – er at sige, at Danmark ikke vil være med til, at man helt eller delvis fører dele af Schengenkonventionen over i en overstatslig udvikling i Traktaten. Det ville også være klar tale.

Når der er en regeringskonference, skal samtlige lande være med, og den opregning af de mange og store problemer, som justitsministeren så gribende gav udtryk for, at der ville komme, hvis man helt eller delvis overførte Schengenkonventionen til Traktaten, viser jo også, at den danske regerings svar til regeringskonferenceforhandlingernes afslutning må være: Vi vil ikke være med til, at man går i gang med at overføre helt eller delvis, så det retlige bliver overstatsligt. Det ville være en god løsning.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, man i regeringspartierne bør lægge nøje mærke til, hvad fru Anne Bastrup siger. Det, hun siger, er jo den enkle kendsgerning, at hvis man overfører Schengenkonventionen til det overnationale EU, skyder man den danske undtagelse i sæk.

Jeg vil godt bede ministeren om at komme herop og supplere det, han sagde for et øjeblik siden, og jeg vil godt spørge ministeren, om det ikke er rigtigt, at det forslag på regeringskonferencen støttes af 12 eller 13 lande, dvs. det helt overvældende flertal, mens Danmark er totalt isoleret, fordi England og Irland får deres egen ordning og derfor ikke interesserer sig for Danmarks problem. Er det ikke korrekt, at det er grænsekontrol, asyl og indvandring, man efter en periode på 3 år vil lave flertalsafgørelser om,

altså indføre overnationale afgørelser i EU, og at det er det, som ligger på regeringskonferencens bord, og som vil skyde den danske undtagelse ned?

(Kort bemærkning).

Kent Kirk (KF):

Jeg synes, vi er nødt til at få klaret det her fuldstændig op.

Vores forbehold giver os selvfølgelig ret til at sige, at vi ikke vil være med til at flytte de ting over i søjle 1; det er en ret, vi har. Men samtidig sagde vi med det nationale kompromis, at vi vil tillade de andre lande at gå videre. Det vil sige, at vi har accepteret, at de andre kan flytte det over i søjle 1, og dermed er vi i den situation, at hvis de andre lande vil vedtage de ting efter 3 år med kvalificeret flertal, kan vi ikke forhindre det. Så kan vi sidde alene tilbage i søjle 3 og overveje, hvordan og hvorledes vi kan løse de problemer, der opstår for os, efterhånden som de andre gennemfører de åbne grænser.

Problemet bliver, at vi ikke får indflydelse på, hvordan de andre gennemfører tingene, men stort set selv skal lave nationale regler i overensstemmelse med dem, de andre har vedtaget. Det er den situation, Norge er i i øjeblikket, og det er den situation, man kan bringe Danmark i, og det vil da være en dybt ulykkelig situation. Derfor er vi nødt til, når regeringskonferencen er færdig, at tage stilling til, hvordan vi kan sikre, at Danmark kommer fuldt på omgangshøjde.

Men vi kan godt gøre, som fru Anne Bastrup sagde, og sige: Vi vil ikke være med, men vi kan ikke forhindre, at I andre går videre. Det har vi accepteret med Edinburg-Afgørelsen.

(Kort bemærkning).

Bjørn Elmquist (RV):

Nej, vi kan ikke forhindre de andre i det, men vi kan argumentere og sige, som min partifælle fru Elisabeth Arnold for lidt siden sagde til på den ene side fru Anne Bastrup fra SF og på den anden side hr. Keld Albrechtsen fra Enhedslisten: Vi interesserer os for, hvad SF siger, for I er med i det nationale kompromis; men hvad Enhedslisten siger, har ingen betydning, for jer har vi ingen aftale med.

På samme måde med Danmark: hvis vi får ratificeret Schengenaftalen på mellemstatsligt plan og sidder med på regeringskonferencen og forhandler med de andre lande, har vores argumenter og vores meninger vægt. Vi kan ikke forhindre de andre i at gøre det, de gerne vil, men vore meninger og vore argumenter har

meget større vægt, hvis vi selv har ratificeret aftalen og vist, at vi har politisk vilje til at være med på det mellemstatslige område. Hvis vi derimod siger: Nej, Vorherre bevares, vi vil ikke ratificere, og vi vil ikke engang være med i et mellemstatsligt samarbejde – ja, så har vores argumenter da langt mindre værdi.

Altså: Ligesom SF ville være med i det nationale kompromis for at få indflydelse og lade sine argumenter få vægt, så sig dog også her ja til, at Danmark kan være med i det mellemstatslige samarbejde!

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg kan fuldt ud bekræfte den radikale ordførers udsagn om, at den danske regering selvfølgelig er aktiv, og at vi argumenterer under regeringskonferencen.

Vi har sagt, at det danske forbehold består før, under og efter regeringskonferencen. Sådan er det også på det retlige område og i det politimæssige samarbejde, og sådan arbejder regeringen også under regeringskonferencen. Men når vi siger, at det danske forbehold består før, under og efter, er det ikke ensbetydende med, at regeringen ikke argumenterer og stiller sig spørgende an med hensyn til, hvilke problemer der vil blive løst ved en integration af Schengenkonventionen i Den Europæiske Unionstraktat. Jeg tror, de fleste bliver svar skyldig, selv om det kan se meget godt ud, at det kommer ind i søjle 3.

I samme moment man har Ministerråds-møder om de indre anliggender og det retlige område, kan man også drøfte Schengenspørgsmål, grænsekontrol og fri bevægelighed, men det er kun af ordenshensyn. Det eneste argument er sådan set, at man måske kan bruge nogle af EU-institutionerne som redskab, men der er ikke nogen egentlig stærke argumenter for, hvordan det skal gøres, og der er også en lang række juridiske vanskeligheder. Men det, vi kan se, er, at det skaber problemer og vanskeligheder – ikke for Danmark, fordi vi er jo fuldgyldigt med, og vi tager fuldt del i det mellemstatslige samarbejde, altså i søjle 3 – men for bl.a. nordmændene og islændingene; men det må tiden jo vise. Vi føler os stærkt forpligtet til at bevare den nordiske pasunion hele vejen igennem, også efter denne regeringskonference, så vi er altså aktive på regeringskonferencen.

Fru Anne Bastrup spørger: Hvad bliver konklusionen af det her? Ja, når regeringskonferencen er omme, og der er sket ændringer på

Schengenkonventionens område, der fjerner den fra det mellemstatslige grundlag, er regeringen – som er forpligtet af det samarbejde, vi har haft her i Folketinget om det nationale kompromis, Edinburgh-Afgørelsen og den traktat, det danske folk har sagt ja til, og forpligtet over for det danske folkestyre – forpligtet til at sikre, at Danmark ikke er med. Det, analyserne i øjeblikket går på i regeringen, og jeg tror hos os alle, er så: Hvordan skal den model være? Men det er igen et hypotetisk spørgsmål. Hypotetiske spørgsmål skal man selvfølgelig have lov at drøfte, men de er svære at håndtere i en parlamentarisk situation, når vi alene kender det retlige og juridiske grundlag, som ligger i lovforslaget.

Derfor har vi fra regeringens side valgt at sige: Vi kan ikke lade processen i Danmark hvile på det mellemstatslige område og lægge den til side, fordi der foregår en regeringskonference. Vi vil gerne holde momentum, vi vil gerne være med i det grundlag, der ligger for det mellemstatslige samarbejde – det er der jo et stort flertal for her i Folketinget – og vi vil også gerne være med i det praktiske samarbejde i Schengen. Men skulle vi så komme nu, efter at vi har brugt flere år på at forberede det her, og sige til vores kolleger i Schengen: Vi har altså stoppet ratifikationsprocessen, fordi man i Den Europæiske Union har rejst et spørgsmål om integration af Schengen? Jeg synes, det ville være at underkende det mellemstatslige samarbejde og dets betydning i det europæiske samarbejde, hvis regeringen gjorde sådan.

Derfor har vi altså valgt at sige: Vi forhandler i øjeblikket i Folketinget om det grundlag, som er det kendte juridiske grundlag, og det er Schengenkonventionen som mellemstatsligt samarbejde uden for Den Europæiske Unions-traktat.

Anden næstformand (Henning Grove):

Fru Anne Bastrup for en kort bemærkning, og så går jeg videre i ordførerrækken med hr. Kristian Thulesen Dahl.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Det er lidt i forlængelse af hr. Kent Kirks indlæg og går på regeringens muligheder.

Når der foreligger et færdigt traktatforslag, som regeringen skal sige ja eller nej til, før den i øvrigt spørger Folketinget, må regeringen kunne tage det samlede billede og sige: Er det her godt, kan vi anbefale det, eller er det skidt? Den

mulighed er der ingen regering, der har frasagt sig retten til, uanset hvordan den retlige undtagelse er formuleret i Edinburg-Afgørelsen.

I den forbindelse vil jeg også godt henvise til bemærkningerne, der førte frem til ratifikationsloven i forbindelse med Edinburg-Afgørelsen. Der stod om det retlige samarbejde, at det fortsætter på det hidtidige mellemstatslige niveau, og de bemærkninger blev gentaget gang på gang under behandlingen i øvrigt. De var udgangspunkt for fortolkningen, og hvis Traktaten ændres radikalt, er det da klart, at så kan den danske regering og det danske Folketing ikke være bundet af, at man på det tidspunkt har sagt, at de andre kan gå videre.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Justitsministeren sagde, da vi havde andenbehandlingen af forslaget om ratifikation af Europol, at kriminaliteten blev stadig mere grænseoverskridende, og at en af bevæggrundene for flertalspartierne herinde for at tiltræde Europol var, at nu skulle vi have gjort noget ved den grænseoverskridende kriminalitet. Så havde vi frokostpause, og efter frokostpausen diskuterer vi nu, at nu skal vi søreme i en fart have afskaffet personkontrollen ved grænserne. Gad vide, om det er med den samme begrundelse, nemlig at kriminaliteten bliver stadig mere grænseoverskridende?

En ting står i sandhed fast: Med afskaffelsen af personkontrollen ved grænserne bliver kriminaliteten da i stadig højere grad grænseoverskridende, og det beviser efter Dansk Folkepartis opfattelse hulheden i argumentet om, at det, det egentlig drejer sig om, er bekæmpelsen af kriminaliteten. Nej, der er naturligvis helt andre overordnede perspektiver, både i oprettelsen af Europol og i Schengensamarbejdet, og det er det, vi principielt skal forholde os til, når vi diskuterer vores overordnede holdning til de to samarbejdsformer.

Det har været sagt før, og jeg vil også sige det her under mit ordførerindlæg, at både for Europols, men i særlig grad for Schengenkonventionens vedkommende, er der et ubehageligt hastværk fra Folketingets side. Når jeg siger, at det i særlig grad gælder Schengenkonventionen, skyldes det, at der er så mange ting, der gør, at der ikke ville være nogen som helst problemer for Folketinget med at udsætte den endelige ratifikation af aftalen. Men alligevel ønsker flertallet at haste den igennem i løbet af næste uge, og det betyder, at det grundlag, Danmark ratifi-

cerer konventionen på, efter al sandsynlighed vil være ændret ganske få uger efter, at ratifikationen har fundet sted.

Jeg vil endnu en gang slå fast, at den redegørelse, justitsministeren kom med heroppefra for ganske få øjeblikke siden om de mangeartede problemer, der vil blive, når Danmark ratificerer Schengen, hvorefter der bliver et overstatsligt samarbejde om spørgsmål som grænsekontrol, asyl og indvandring, egentlig meget klart illustrerede de problemer, som gør, at vi bør vente med at ratificere konventionen. Det er jo sådan, at i det hollandske traktatudkast, som nu skal forhandles endeligt på plads i løbet af de kommende uger, er det ikke noget nyt, at det indeholder overførsel af grænsekontrol, asyl og indvandring m.v. fra søjle 3 til søjle 1. Nej, det er noget, der har været i de hollandske udspil meget længe; det er noget, vi har set i månedsvis fra det hollandske formandskabs side, så det er ikke nogen ny situation, regeringen her må forholde sig til. Man har vidst i flere måneder, at det ville blive situationen.

Nu er vi bare ved at få en tilspidset situation, fordi vi er ved at nå til ende med regeringskonferencen, og nu skal der slås nogle søm i. Resultatet bliver selvfølgelig, at et meget stort flertal af EU-landene ønsker at gøre det retlige område overstatsligt for de her områder, og i og med at regeringspartierne, V, K og SF har indgået en aftale, som efterfølgende udmøntede sig i Edinburg-Afgørelsen, der betyder, at de andre lande kan lave det, og at vi fra dansk side ikke må forhindre det – ja, så vil det selvfølgelig også blive en kendsgerning. Det ville have været en anden situation, hvis vi fra dansk side kunne forhindre et overstatsligt retligt samarbejde, men det ser det desværre ikke ud til med den aftale, som er indgået.

Jeg vil gerne kommentere de bemærkninger, der kom fra hr. Bjørn Elmquist og justitsministeren om begrundelsen for, at vi skal lave en hurtig ratifikation af konventionen for at vise de andre lande, at ih, vi fra Danmark kan godt lide det mellemstatslige samarbejde. Der blev sagt, at når vi skulle gøre det så hurtigt, var det for at vise de andre, at vi skulle tages alvorligt, og fordi vores argumenter havde større vægt, når vi sad med ved bordet, på samme måde som regeringen har lyttet til SF i denne debat.

Jeg vil gerne spørge justitsministeren og hr. Elmquist, som har været fremme med den argumentation: Hvornår er det, man har lyttet til SF i denne debat? Det, jeg har hørt fru Anne

Baastруп argumentere for som SF's ordfører, er jo i lighed med os at argumentere for, at man ikke skulle ratificere konventionen på denne side af regeringskonferencen, så hvor er det egentlig, man har lyttet til SF? Hvis det er den form for indflydelse, man forestiller sig, Danmark vil få ved en hurtig ratifikation, synes jeg egentlig, det argument klinger usædvanlig hult.

Jeg tror faktisk også, det er her, sagens kerne egentlig findes. Det handler om, at man vil ratificere for enhver pris, uanset de argumenter der kommer frem, og uanset hvad der sker på regeringskonferencen. Det handler i virkeligheden om, at størstedelen af de partier, der ønsker at ratificere aftalen, aldrig nogen sinde har været tilhængere af, at Danmark havde en undtagelse fra det overstatslige retlige samarbejde, og det ligger i fin forlængelse af den situation, at flertallet nu ønsker at haste en ratifikation igennem, selv om flertallet udmærket ved, at det vil give Danmark efterfølgende problemer med at opretholde forbeholdet for et overstatsligt retligt samarbejde.

Jeg har nævnt, at for Dansk Folkepartis vedkommende ser vi ikke noget som helst problem i, hvis flertallet vil det, at holde et ekstra møde i Folketinget den 19. juni, når vi kender grundlaget fra regeringskonferencen. Lad os holde et ekstra møde; det er jo stadig i indeværende samling, og lad os fortsætte ratifikationen på det tidspunkt, for så er vi alle sammen klogere på, hvad der er sket. Men det kan jo godt være, at nogle af Folketingets medlemmer ikke bryder sig om sådan en kættersk tanke, som at vi måske skulle mødes i sommerperioden. Det har vi tit fået bevis for.

For Dansk Folkeparti at se er der – som man også har været inde på fra tidligere ordføreres side – også et grundlovsproblem, der skal iagttages i forbindelse med Schengenkonventionen. For os at se er der ingen tvivl om, at der sker myndighedsovergivelse i forbindelse med aftalen og i forbindelse med det grænseoverskridende politisamarbejde, der skal finde sted. Ministeren siger, at det er så lidt, og hvis bare myndighedsovergivelsen ikke er så voldsom, gør det ikke noget. Men sådan er det selvfølgelig ikke. Selvfølgelig er der nogle bestemmelser, som vi skal iagttage, og selvfølgelig er der – i hvert fald efter vores opfattelse – et grundlovsproblem, som regeringen heller ikke i denne sag tager særlig alvorligt.

Hr. Ove Fich sagde noget i en kort bemærkning, som jeg egentlig synes var meget pudsigt.

På et spørgsmål fra hr. Keld Albrechtsen sagde hr. Ove Fich, at i Europaudvalget skal vi ikke diskutere yderligere, hvordan vi laver parlamentarisk kontrol af Schengensamarbejdet, før regeringskonferencen er overstået. Var der nogen, der fik den? Nu har vi haft en hel debat, hvor bl.a. Socialdemokratiet, hr. Ove Fichs parti, har argumenteret for, at det ikke skulle have noget med regeringskonferencen at gøre, for det er på et mellemstatsligt grundlag, og vi skal diskutere det fuldstændig uafhængigt af, hvad der sker på regeringskonferencen.

Så kom der et spørgsmål om, hvordan vi sikrer større parlamentarisk kontrol med dette såkaldt mellemstatslige samarbejde, og så går hr. Ove Fich minsandten som formand for Europaudvalget på talerstolen og siger, at det kan vi ikke forholde os til, før regeringskonferencen er overstået. Det viser lidt om, hvordan argumentationen overhovedet ikke hænger sammen; men det kan jo være, at det var munden, der løb over med, hvad hjertet er fuldt af.

Endelig vil jeg sige, at med hensyn til selve substansen i Schengensamarbejdet – at man skal afskaffe grænsekontrollen – vil jeg tillade mig, som jeg også gjorde tidligere i en kort bemærkning, at konstatere, at der internt i Socialdemokratiet er divergerende opfattelser af det rigtige i at afskaffe grænsekontrollen. Jeg vil gerne endnu en gang påpege, at så sent som i oktober sidste år afgav den socialdemokratiske gruppe i Europa-Parlamentet en stemmeforklaring til en betænkning om afskaffelse af personkontrol ved de indre grænser og retten til at rejse inden for EU, og denne forklaring slår klart og utvetydigt fast, at grænsekontrollen ved de indre grænser skal fastholdes. De skal fastholdes, som det hedder i stemmeforklaringen, fordi der er dybt alvorlige problemer med narkotika og våben-smugling. Disse problemer er ikke blevet mindre på grund af det indre marked, og kun en effektiv personkontrol ved grænserne giver en rimelig chance for at komme denne form for kriminalitet til livs.

Jeg må sige, at på det område er jeg fuldstændig enig med Socialdemokraterne i Europa-Parlamentet, der har afgivet denne stemmeforklaring, og 100 pct. uenig med Socialdemokratiet her i Folketinget, som ser fuldstændig stort på den stemmeforklaring, de tre Socialdemokrater gav i Europa-Parlamentet vedrørende den pågældende betænkning.

(Kort bemærkning).

Ove Fich (S):

Af hensyn til hr. Kristian Thulesen Dahl skal jeg da gerne uddybe, hvad jeg mente med min tidligere bemærkning om parlamentarisk kontrol.

Skulle der ske det, at Schengenaftalen på den ene eller anden vis integreres i den kommende EU-traktat, er der ikke mere at diskutere om parlamentarisk kontrol, for så giver det hele sig selv. Så kommer den ind under Europaudvalgets normale parlamentariske kontrol. Det var såmænd blot det, jeg sagde, for så mener jeg ikke, der overhovedet er mere at diskutere. I modsat fald er det klart – og det har vi også skrevet i beretningen – at vi skal have en diskussion om, hvorledes vi laver parlamentarisk kontrol af Schengenaftalen.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg skal bare supplerende sige til hr. Ove Fich, at det hænger jo overhovedet ikke sammen med den argumentation, vi har hørt hele dagen. Justitsministeren sagde det vel tydeligst: Regeringens linje – og dermed vel også Socialdemokratiets linje må man formode – er, at man i forbindelse med det mellemstatslige samarbejde, man siger, Schengensamarbejdet er, skal fortsætte på fuldstændig uændrede vilkår, som om intet sker på regeringskonferencen, altså se fuldstændig bort fra regeringskonferencen. Men så er det jo lidt pudsigt, at netop i forbindelse med en diskussion om parlamentarisk kontrol af det mellemstatslige samarbejde kommer der en kommentar fra Europaudvalgets formand om, at det skal man først diskutere, efter at regeringskonferencen er færdig.

Og det er de to ting, som efter min opfattelse ikke hænger sammen: Enten må man køre linen fuldt ud, som om der ikke sker noget på regeringskonferencen, eller også må man forholde sig til regeringskonferencens forløb. Det gælder vel, både når det handler om parlamentarisk kontrol af Schengenkonventionen og ratifikationen af Schengenkonventionen.

Justitsministeren (Frank Jensen):

I denne ophidsede andenbehandlingsdebat kan man jo godt have glemt hvad det er, hele sagen drejer sig om. Det drejer sig om at kunne sikre fri personbevægelighed over landegrænserne og samtidig styrke den fælles kamp mod den grænseoverskridende kriminalitet.

Så er der et spørgsmål, som har været rejst ved alle de lejligheder, hvor vi har diskuteret Schengen, og af gode grunde: Kan Danmark tage del i dette samarbejde på de foreliggende vilkår uden at krænke grundloven, når det drejer sig om det samarbejde, der skal udspille sig ved vore landegrænser med mulighed for, at politiet kan hjælpe hinanden i kampen mod kriminaliteten i Europa hen over landegrænserne? Det er rigtigt, som det er påpeget, at vi har den varme forfølgelse, og at vi har observationsbestemmelserne i artiklerne 40 og 41. Her er det meddelt, at Danmark vil afgive en erklæring ved tiltrædelsen af Schengenkonventionen, så det alene er muligt for tysk politi at lave den varme forfølgelse 25 km ind i Danmark.

Det, der giver overvejelser om krænkelse af grundloven, er denne overdragelse af myndighed fra Danmark til et andet lands politimyndighed; men det er rigtigt, som det blev påpeget af den radikale ordfører, at det ikke er et § 20-spørgsmål i grundlovens forstand. Det vil sige, at der er ikke nogen fem sjettedelsregel her, og at der skal ske en grundlovsændring i tilfælde af, at der skulle være tale om en krænkelse af grundloven.

Når regeringen på baggrund af den juridiske og forfatningsretlige rådgivning, vi har fået, har sagt, at der ikke er tale om nogen krænkelse af grundloven, bygger det på, at der ikke er tale om at give udenlandsk politi nogen myndighedsbeføjelser i Danmark. De får så at sige ikke nogen eksekutivbeføjelser. Tysk politi må have lov at bevæge sig ind i nogle helt klart fastsatte tilfælde, hvor en fange, der er brudt ud af et tysk fængsel, bevæger sig op mod den danske landegrænse, og man ikke har mulighed for at få dansk politi til at optage forfølgelsen, når fangen overskrider den danske landegrænse. Man ved måske heller ikke, om det er den danske landegrænse, den pågældende undviger er på vej over. Man skal så hurtigt som overhovedet muligt meddele dansk politi, at man kommer ind over den danske landegrænse, men man kan altså ikke arrestere den pågældende tyske statsborger i Danmark. Det skal være dansk politi, der gør det. Er det ikke lykkedes for det tyske politi at få dansk politi ind i forfølgelsen efter de 25 km, er det alene en opgave for det danske politi at få den tyske statsborger stoppet og arresteret.

Der er altså en 25 km-grænse for den varme forfølgelse, og tysk politi kan ikke arrestere, har ingen myndighed, ingen eksekutivbeføjelser.

Det samme gør sig gældende ved observationen: Kommer der en udenlandsk politimand til Danmark for at forfølge og observere en af sit lands statsborgere, skal han meddele det til dansk politi så hurtigt som overhovedet muligt, og dansk politi kan sige, at han skal stoppe denne observation.

Jeg har tidligere her fra Folketingets talerstol nævnt en konkret sag, hvor dansk politi for ganske nylig foretog en sådan observation på svensk grund i forbindelse med de nynazistiske grupper fra Danmark, der ville afsende brev-bomber fra Sverige til engelske statsborgere. Her måtte dansk politi observere, og observationen fortsatte, indtil den danske statsborger var tilbage i Danmark igen. I denne sag skulle man forinden have opnået en accept af politiet i det land, man observerer i; men det siger sig selv, at der kan være situationer, hvor man ikke kan nå at sende en sådan melding til et andet lands politimyndigheder. Man står i en luft-havn, men man ved ikke præcis, hvor vedkom-mende tager hen, og derfor må det være muligt at komme ind i landet; men straks efter at man er kommet ind, skal man forsøge at tage kontakt til det stedlige politi, og så kan de sige, at nu overtager de observationen.

Vi mener ikke, det er en krænkelse af grund-lovens bestemmelser, og vi mener ikke, der skal en ny grundlovsbestemmelse til, for at vi kan have et samarbejde med de udenlandske politi-myndigheder på dette grundlag. Var der tale om, at det fremmede politi kunne få eksekutiv-beføjelser – altså få ret til at arrestere og udøve myndighed – var det en ganske anden sag; men det er der ikke tale om.

Hr. Albrechtsen havde problemer med, at regeringen analyserer tingene. Jeg vil nu sige det omvendt. Der var god grund til, at hr. Albrechtsen og i øvrigt hele Folketinget kritise-rede regeringen, hvis vi ikke foretog analyser af, hvordan situationen vil være for det danske for-behold, hvis situationen ændres ved den igang-værende regeringskonference.

Justitsministeriet har skrevet en notits, der beskriver den igangværende regeringskonfe-rences forskellige forslag på det retlige indre anliggender ved en eventuel integration af Schengen. Jeg skal stærkt beklage, at denne notits er blevet lækket. Det var et helt internt, analytisk papir beregnet til brug for mig i rege-ringens topmødeudvalg, hvor vi drøfter disse spørgsmål.

Men jeg kan ikke forstå, at det skal give anledning til kritik, at regeringen laver sådanne analyser. Og man vil vel ikke fra Folketingets side eller fra hr. Albrechtsens side skade den danske regerings forhandlingsposition under den igangværende regeringskonference, sådan at vi på forhånd har meddelt alle dem, vi sidder og forhandler med, at Danmark ligger bare fladt, om man så må sige, hvis nogen skulle finde på at lave et såkaldt søjlespring eller, for den sags skyld, et omvendt søjlespring.

Det er regeringens opfattelse, at det må være muligt for regeringen at foretage sådanne ana-lyser af vores forhandlingsposition, af vores for-handlingsstrategi under regeringskonferencen, i kampen for at værne om det danske forbehold på den bedst tænkelige måde. Det er baggrun-den for, at regeringen mener, at sådanne interne analysepapirer må forblive regeringens interne dokumenter.

Så har der været spørgsmål om den parla-mentariske kontrol. Jeg sagde allerede ved før-stebehandlingen, at den har vi jo i dag, for så vidt angår Schengensamarbejdet. Det fremgik jo også af den redegørelse, Justitsministeriet afle-verede til Folketinget den 19. november 1996, hvorfra jeg kan citere:

»Ved Danmarks optagelse som observatør i Schengensamarbejdet aftalte regeringen med Folketingets Retsudvalg og Europaudvalg, at de to udvalg (i almindelighed skriftligt) bliver ori-enteret forud for afholdelse af møder i eksekutivkomiteen samt efterfølgende modtager et kortfattet referat af mødet. Regeringen vil tage initiativ til en drøftelse med udvalgene om, hvorvidt der efter Danmarks optagelse som medlem af Schengensamarbejdet kan være behov for at justere denne ordning.«

Og det er just det, som jeg forstod på hr. Ove Fich er aftalegrundlaget i dag mellem regerin-gen, Europaudvalget og Folketingets Retsud-valg, at så længe vi bare har observationsstatus, foregår det på den måde.

Når vi nu bliver fuldgyldige medlemmer af Schengen, vil regeringen jo indlede drøftelser med Folketingets Europaudvalg og Retsudval-get, og måske ønsker man så en anden procedu-re for den parlamentariske involvering. Det er det, regeringen mente med det her.

Så kan man sige ud fra et praktisk hensyn – men det er noget helt andet – at der også foregår de her drøftelser, men der har jeg jo svaret, at regeringen mener, at vi alene skal forholde os til det grundlag, der ligger i konventionen i dag, og

ikke lade os, om man så må sige, forstyrre i den-
ne proces af regeringskonferencen.

Jeg tror, det er det, jeg har at sige her ved
andenbehandlingen. Jeg synes, det har været en
spændende debat. Jeg håber også, den har
bidraget til at rydde nogle misforståelser af
vejen.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg var lige ved at tro, at ministeren var ved at
afslutte med at sige, at vi ikke skal lade os for-
styrre af virkeligheden. Det var jo i hvert fald
det, der var konklusionen på ministerens tale.

Ministeren henviste også til den analyse, som
er foregået, dette interne notat, som sivede ud til
pressen.

Jeg vil egentlig godt spørge ministeren: Hvor-
dan kan det gå til, når man nu ikke vil give Fol-
ketinget dette papir af hensyn til konsekvenser-
ne – det kunne man jo i øvrigt godt give Folke-
tinget fortroligt, hvis man var bange for, at det
kunne indvirke negativt på forhandlingerne på
regeringskonferencen – men hvordan kan det
være, at dette papir siver ud til flere forskellige
danske og svenske aviser på én gang? Det synes
jeg er meget mærkeligt.

Det har jo været antydet visse steder i pres-
sen, at det muligvis for nogen kunne være et
belejligt tidspunkt, at dette papir sivede ud. Jeg
synes, at omstændighederne omkring denne
lækage er meget mærkelige, og i hvert fald må
man sige, at hvis det ikke var, fordi der var
nogen, der havde interesse i, at det skulle sive
ud, må den alternative forklaring jo være den, at
Justitsministeriets kontrol med sine egne sager
er overordentlig ringe, og at ministeriet lækker
som en si.

Man kunne selvfølgelig sige, at det i den
almindelige åbenheds interesse kunne være
ganske hensigtsmæssigt, at man på den måde
indførte større åbenhed i Justitsministeriet, men
jeg vil dog tilråde, at det skete på en – hvad skal
man sige – lidt mere lovmæssig måde.

Jeg vil godt spørge ministeren, om han kan
give lidt mere forklaring på, hvordan denne
lækage egentlig fandt sted, og hvordan den
kunne finde sted i så bredt et omfang til så man-
ge medier.

Det er også baggrunden for, at jeg har sagt, at
jeg synes, at medmindre ministeren kan frem-
lægge en meget overbevisende forklaring på
hele det handlingsforløb, der var, mener jeg fak-
tisk, ministeren burde have en næse for den her
sag.

Så vil jeg sige til spørgsmålet om grundloven,
hvor ministeren nu påpeger, at det ikke handler
om suverænitetsafgivelse i grundlovens § 20's
forstand, men at det simpelt hen handler om
ændring af grundloven efter § 88, at det sådan
set er endnu værre. Men det tror jeg ministeren
har ret i. Jeg gjorde opmærksom på ved indled-
ningen af debatten, at der er to grundlovspro-
blemer. Og i hvert fald i det ene tilfælde har
ministeren ret i, at det handler om, at man skal
ændre grundloven i det tilfælde og bruge § 88.

Det sidste, jeg vil sige noget om, er den debat,
som foregik mellem ministeren og fru Anne
Baastrup om konsekvenserne med hensyn til
Edinburgh-Afgørelsen. Nu sagde fru Elisabeth
Arnold ganske vist, at hun var fuldstændig lige-
glad med, hvad jeg og Enhedslisten havde at
sige om den sag, for vi er ikke en del af det
nationale kompromis. Jeg vil dog tillade mig at
sige noget alligevel.

Edinburgh-Afgørelsen giver ikke Danmark
nogen forpligtelse til at acceptere, at de andre
skal overføre disse områder til det overnationale
EU-samarbejde. Det giver Edinburgh-Afgørel-
sen ingen forpligtelser til. Tværtimod må man
sige, at Edinburgh-Afgørelsen betyder, at Dan-
mark er med i et mellemstatsligt samarbejde, og
det, der sker nu, er, at de andre lande forsøger at
smide Danmark ud. Og stillet over for den
situation har den danske regering efter min
mening kun én mulighed, nemlig at nedlægge
veto mod disse traktatforslag.

(Kort bemærkning).

Annette Just (FP):

Jeg må indrømme, at det var imponerende at
høre ministerens besvarelse. Han kom ind på
meget rigtigt, men der var én ting, der måtte
undre enhver, der sidder i det danske Folketing.
Det er, at ministeren beklager, at der er nogle
partier, der lader sig distrahere af realiteterne.
Ja, det er da ret imponerende. Men altså realite-
ten er, at der ligger et forslag om, at Schengen og
hele det retspolitiske skal indskrives, ikke blot i
EU-Traktaten, men også en del af det i Søjle 1.

Det er den realitet, vi er nødt til at se i øjnene,
og det er derfor, vi er nogle partier, der siger: Ja,
vi kan godt være uenige, om der skal være
grænsekontrol eller ej, men dette er i virkelighe-
den langt vigtigere, for hvis vi siger ja her og nu,
som ministeren gerne vil have det, er vi bonde-
fanget.

Som hr. Kent Kirk sagde det så klart og tyde-
ligt, så har man jo ikke sagt nej fra dansk side;

man har bare bedt om en undtagelse. Vi har ladet os bondefange. Nogle partier, et flertal her i Folketinget og i hvert fald vi i Fremskridtspartiet, har hele tiden sagt: Den duer ikke med de undtagelser. Og her ser vi et af de allerbedste eksempler på det.

Desværre, må jeg sige til ministeren, vi lader os distrahere af realiteterne.

Anne Bastrup (SF):

Jeg skal prøve at gøre det kort. Sagen er den, at justitsministeren kun forholdt sig til grundlovsproblemet, når det drejede sig om politiets muligheder for varm forfølgelse. Justitsministeren forholdt sig ikke til det grundlovsproblem, der ligger i udlændingelovgivningen, hvor vi rent faktisk giver andre landes udlændingemyndigheder mulighed for at træffe beslutning om, hvem der skal afvises, hvem der skal sendes ud.

Det betyder rent faktisk, at justitsministeren på nuværende tidspunkt har sagt: Det er ikke et § 20-spørgsmål; det har jeg aldrig nogensinde nævnt at det skulle være. Justitsministeren har derudover sagt, at det handler om en grundlovsændring. Det er dér, hovedproblemet ligger. Hovedproblemet ligger i, at vi ved at vedtage dette med åbne øjne går ind og ser, at der er et grundlovsproblem.

Jeg kan forstå, at justitsministeren er lidt lige glad, men hovedproblemet for mig at se er, at justitsministeren ikke har reageret på overflytningen af myndighedskompetence til andre nationale udlændingemyndigheder.

Og hvis det ikke skulle være et grundlovsproblem af ret stor størrelse, forstår jeg ikke, hvorfor justitsministeren har brugt så megen argumentation på at forklare, hvorfor det ikke er et grundlovsproblem i relation til politiet, fordi der ikke fastlægges normer, fordi der er et samarbejde, osv., osv. Hvorfor de mange ord på det her punkt, og så ikke på det andet?

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg vil gerne sige justitsministeren tak for i højere grad end Europaudvalgets formand at være Folketingets mand, Folketingets forkæmper for, at Europaudvalget får større indflydelse, får mere information og større beslutningskompetence.

Jeg har konstateret under denne debat, at der har været en uenighed – det kan jeg konstatere efter justitsministerens seneste svar – mellem hr.

Ove Fich og justitsministeren, men justitsministeren har under denne debat givet løfte om, at man uafhængigt af regeringskonferencen, hvis Folketinget ratificerer Schengenkonventionen, vil tage kontakt med Europaudvalget for at fastlægge en mere forpligtende procedure for Europaudvalgets arbejde med Schengen. Det synes jeg naturligvis er lidt positivt samtidig med alt det negative i den her ratifikationsproces.

Om dette interne notat fra regeringsapparatet, som er lækket til pressen, vil jeg gerne sige, at jeg synes, der er en side af det, som er meget, meget kritisk, nemlig at regeringen har påstået over for Folketingets partier, at man løbende og fuldstændig åbent og ærligt orienterer Europaudvalget om regeringskonferencens forløb.

Herunder må det vel også gælde, at regeringen orienterer Europaudvalget og partierne om de problemer, som regeringen forudser på regeringskonferencen. Her har vi altså at gøre med et notat, som i særlig grad skitserer de problemer, Danmark kan komme til at stå med i forbindelse med afslutningsarbejdet med regeringskonferencen, men jo et område, som regeringen overhovedet ikke i det omfang, som notatet anfører, har orienteret Folketingets partier eller under alle omstændigheder Folketingets Europaudvalg om.

Det synes jeg er kritisabelt, og jeg kunne egentlig godt tænke mig at spørge justitsministeren, hvornår regeringen havde tænkt sig at orientere Folketingets Europaudvalg, Folketingets partier, om de store problemer, som notatet angiver.

Så vil jeg gerne spørge SF's fru Anne Bastrup om en enkelt ting. Det har under debatten været nævnt, at man kan tolke Edinburgh-Afgørelsen forskelligt i forhold til, hvorvidt de andre lande har ret til efter Edinburgh-Afgørelsen uden om Danmark at lave et overstatsligt retligt samarbejde. Som nogle læser Edinburgh-Afgørelsen, står det klart, at vi ikke kan sige nej på regeringskonferencen til, at de andre laver et sådant overstatsligt samarbejde, men der er andre, der siger, at det kan vi nu godt. Efter Dansk Folkepartis opfattelse kan det tolkes sådan, at vi faktisk godt kan gøre det, hvis det i væsentlig grad, nævneværdig grad vil påvirke Danmark.

Men da jeg kan forstå, at man jo ikke vil lytte så meget til de partier, der ikke er en del af aftalegrundlaget for Edinburgh-Afgørelsen, bliver jeg nødt til at spørge SF, om det også er SF's opfattelse, at Danmark kan blokere for, at de

andre lande laver et overstatsligt retligt samarbejde, hvis det altså i nævneværdig grad vil påvirke det samarbejdsgrundlag, Danmark har.

Det synes jeg faktisk det ville være ret interessant at få en tilkendeværelse om her under debatten, for det er jo åbenbart for en del partier ret væsentligt, at vi netop ikke kan forhindre de andre i at gå videre. Derfor vil det være interessant, hvis SF mener, at vi godt kan. Så det håber jeg altså vi kan få en afklaring af under denne anden behandling.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Som jeg tidligere sagde til hr. Albrechtsen, beklager jeg, beklager jeg dybt, at den interne notits til regeringen er blevet lækket.

Jeg kan også samtidig sige, at jeg har ikke noget grundlag for at antage, at den skulle være lækket fra Justitsministeriet. Det er klart, at det er en tjenstlig forsømmelse, hvis nogen i mit system har lækket den notits, og det er meddelt ministeriet, for det er en analyse, der alene er rettet til internt brug for regeringen.

Men det er bestemt ikke en intern analyse, nogen i dette Folketing burde anklage regeringen for at foretage, for den har som udgangspunkt at sikre den aftale, det danske folk har med det danske folkestyre, nemlig at sikre, at undtagelserne består indtil en ny folkeafstemning, hvis vi ønsker den. Så det er en analyse, som ikke burde give anledning til hverken kritik eller noget andet.

Men nu forstod jeg, at hr. Kjeld Albrechtsen også her mistede ikke bare jordforbindelsen, men også den kalorietabel over de udtryk, man bruger, som jeg et par gange har anbefalet ham at tage i lommen, og her skulle det altså være en »næse«! Og jeg forstår simpelt hen ikke begrundelsen, for det er altså et analysearbejde, som jeg mener at der ville have været baggrund for at kritisere mit ministerium for *ikke* at have lavet på nuværende tidspunkt i det forløb, som regeringskonferencen nu er inde i.

Fru Anne Bastrup spurgte mig, om det lovforslag, som indenrigsministeren har fremsat om ændring af udlændingeloven, og som er en opfølgning af forslaget om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen, ikke giver anledning til et grundlovsbrud. Og sådan som jeg forstår fru Anne Bastrup, drejer det sig om § 1, nr. 13, hvori der står, at § 28, punkt 6, i udlændingeloven affattes således:

»Hvis udlændingen ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet De

Europæiske Fællesskaber, og er indberettet til Schengeninformationssystemet som uønsket i medfør af Schengenkonventionen.«

Og jeg forstår, at der altså her skulle være tale om, at regeringen har afgivet kompetence. Men jeg tror ikke, det er ubekendt for fru Anne Bastrup, at Danmark gennem sit mellemstatslige samarbejde også påtager sig mellemstatslige forpligtelser. Og i det her tilfælde er det altså sådan, at hvis en statsborger, der ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet De Europæiske Fællesskaber, er indrapporteret som uønsket til Schengeninformationssystemet, har Danmark påtaget sig en mellemstatslig forpligtelse til at tilbagevise en sådan person, når den pågældende person kommer til den danske grænse.

Men det er jo altså den danske myndighed, der gør det. Og har indenrigsministeren en humanitær grund til ikke at ville imødekomme en afvisningsbegæring, har indenrigsministeren allerede hjemmel til det.

Så her ser vi hverken fra regeringens eller fra Justitsministeriets side at der skulle være tale om nogen krænkelse af den danske grundlov.

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Skal ministerens bemærkning om det lækkede notat forstås sådan, at han antyder, at det må være sivet fra et andet ministerium end Justitsministeriet? Sådan kunne det i hvert fald opfattes.

Og med hensyn til »næsen« mener jeg altså fortsat, at regeringen skal have en sådan næse – ikke fordi man har lavet dette notat, men af to andre årsager: for det første fordi man ikke har sendt det til Folketingets Retsudvalg og Folketingets Europaudvalg, lige så snart man blev opmærksom på de alvorlige problemer, som påpeges i notatet, bl.a. konsekvenserne for den nordiske pasunion, og for det andet fordi man åbenbart havde i sinde at gennemføre færdigbehandlingen af lovforslaget om Danmarks tilslutning til Schengenkonventionen uden på noget tidspunkt at gøre Folketinget opmærksomt på, at det kunne få den konsekvens, at den nordiske pasunion ikke længere ville kunne opretholdes.

Derfor mener jeg, at ministeren bør have en næse, endda en pæn stor næse.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

For en ordens skyld vil jeg lige sige til justitsministeren, at fra Dansk Folkepartis side har vi ikke på noget tidspunkt klandret regeringen for at lave en analyse, for det er regeringens pligt, og vi ville faktisk have klandret regeringen, hvis den ikke havde gjort det.

Det, vi har klandret regeringen for, er, at den ikke, når den laver en analyse af den karakter, selvfølgelig straks orienterer Folketingets Europaudvalg og Folketingets partier om den meget alvorlige situation, som Danmark står i i forbindelse med det her spørgsmål. Og som hr. Keld Albrechtsen jo også har sagt, var det vel i særdeleshed på sin plads at orientere Folketinget i forbindelse med, at vi samtidig har ratifikationsspørgsmålet af Schengenkonventionen på programmet.

Og derfor vil jeg endnu en gang stille justitsministeren det spørgsmål, som jeg ikke har fået svar på endnu: Hvornår havde regeringen og justitsministeren tænkt sig at orientere Folketingets partier om de meget alvorlige problemer, som notatet angiver?

Det synes jeg er meget interessant at vide, for at vi kan få afklaret det spørgsmål, som hr. Keld Albrechtsen jo også har rejst: om hensigten var at orientere os, før ratifikationen af Schengenkonventionen var tilendebragt, eller først bagefter.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Der foretoges først afstemning vedrørende lovforslag nr. L 221: Forslag til lov om Danmarks tiltrædelse af Schengenkonventionen.

§§ 1-3 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 1 om indsættelse af en ny paragraf efter § 3 forkastedes, idet 23 stemte for, 96 imod.

§§ 4 og 5 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges med 95 stemmer mod 23.

Anden næstformand (Henning Grove):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Der foretoges dernæst afstemning vedrørende lovforslag nr. L 222: Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Schengenkonventionen m.v.)

§§ 1-5 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 215: Forslag til lov om ændring af lov om udlevering af lovovertrædere. (Gennemførelse af EU-udleveringskonventionen).

Af justitsministeren (Frank Jensen).

(Fremsat 3/4 97. Første behandling 15/4 97. Betænkning 20/5 97).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

§§ 1-3 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.